

EGYETEMI ÉLET

- *Németh Kevin az új HÖÖK-elnök*
- *Fedezd fel Debrecen utcáit! – a Zeneművészeti Kar épülete*
- *A kultúra megújulása közös ügy*
- *Újabb csapatarany, egyéni csúcs – Battai Sugi remekelt a világbajnokságon*

MAED Bistro

OKTÓBERI EGYETEMI BULIK

10.12.

MÉK KARI NAPOK

10.14.

NÓTÁR MARY

**CAMPUS
PARTY**

10.15.

LOVING ARMS

**KLINIKA
PARTY**

10.22.

MR. JUDGE

**KLINIKA
PARTY**

10.29.

GRUBER

**KLINIKA
PARTY**

WWW.CAMPUSJEGY.HU

HÍREK

Siker Sanghajban	4
Megfelelés és a kockázatkezelés	4
Emlékezés	4
Kínai kultúra	4
Fehér köpeny	5
Negyedévszázad	5
Restaurálás	5
1956 pillanatai	5

HÁTTÉR

Szenátus	6
„Képviselni, összekötni és felkészíteni” - Németh Kevin az új HÖÖK elnök	8
A múltból építkező jövő	10
Magyar ízek, külföldi hallgatók	11
BITZ 2026	11

ZOOM

Ahol az ebéidőnek rajongótábora van.....	12
Műszaki Sörsátor 2026.....	13
Fedezd fel Debrecen utcáit! – a Zeneművészeti Kar épület	14

ZÖLDEBBÍTŐ

A DEHÖK Hallgatói Környezetvédelmi Bizottság hírei.....	16
---	----

SZÉP-SZELET

Pablo Neruda: 20 vers a szerelemről és egy kétségbeesett dal	18
--	----

NÉZŐPONT

Mi az a Malter?	19
A kultúra megújulása közös ügy	21
Világsikerek és fergeteges premierek októberben	22

DE-FICIT

Több mint egy rámpa – Mit jelent valójában az akadálymentes kultúra?.....	24
---	----

SPORT

Újabb csapatarany, egyéni csúcs – Battai Sugi remekelt a világbajnokságon	26
Ütős nap volt	29
Teniszkupák a Teknősből	29

CUCU	30
------------	----

Képtelen eset

Sztankovics Rezső valószínűleg nem az egyetlen diák, aki csekély ösztöndíját munkával egészíti ki. Annyi alkalmi és kevésbé alkalmi meló után Rezső a közelmúltban egy helyi múzeumban kötött ki, mint teremőr. A teremőrök dolga látszólag egyszerű. Olvadjanak bele környezetükbe, tegyenek úgy, mintha ott sem lennének, de közben árgus szemmel figyeljék a kiállított tárgyakra potenciális veszélyt jelentő látogatók minden apró rezdülését.

Rezső a történetek idején épp hajdani németalföldi festők alkotásai között „járőrözött”, amikor egy furcsaságra lett figyelmes. Amikor szokásos fordulója végére ért, feltűnt neki, hogy az egyik aranykeretbe foglalt, puttókkal és érett gyümölcsökkel ékes csendélet eltűnt. Nyoma veszett. Megfújták.

Rezső gyorsan a vészjelzőhöz lépett, erősen beütötte a kis kalapáccsal az üveget és az épületet vijjogó zaj rázta fel a délutáni tespedtségből. A Kommandós Teremőrök rutinos különítménye előzönlötte a termeket és öt percen belül előállították Strenczik Péterné nyugdíjas bolti eladót. A megszeppent nyugdíjas férjének szánta ajándékba az ötmillió forint névértékű festményt, de átadni - sajna - már nem volt alkalmá.

Szegény Rezsőt úgy meg rázták a történetek, hogy kénytelen volt más munka után nézni. Aki tud valamit, szóljon neki!

Polcz Ákos

Egyetemi Élet, a Debreceni Egyetem lapja

– A Debreceni Egyetem megbízásából kiadja a Debreceni Campus Nonprofit Közhasznú Kft. –

Főszerkesztő: Ölveti László – Állandó munkatárs: Csontos Máté, Papp Gréta, Juhász Tibor, Vona Lilla, Kovács Miklós, Lóki Viktor –

Tördelő: Barna Ildikó – Levélgyűjtés: KEBO PRINT – Nyomda: Vider-Plusz Bt. – Terjesztés: CAMPUS ELEVEN –

ISSN 0230 7731 – Megjelenik kéthetente 4000 példányban – A szerkesztőség levelezési címe: DE Oktatási Központ, 4032 Debrecen, Nagyterdei körút 94. –

A szerkesztőség telefonszáma: (30) 7598072 / 58072 – A szerkesztőség e-mail-címe: egyetemielelet@pszk.unideb.hu – www.unideb.hu

Az Egyetemi Élet archív számai elérhetők: <http://www.unideb.hu/hu/egyetemi-elet> – Hirdetésfelvevél: 06-(30)-638-5073

A hirdetések tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Emlékezés

Gróf Klebelsberg Kuno halálának 96. évfordulója alkalmából koszorúzással egybekötött megemlékezést tartott a Debreceni Egyetem a Főépület előtt álló szobránál. Az ünnepségen Fenyves Veronika oktatási elnök méltatta az egykori vallás- és közoktatásügyi miniszter munkásságát, kiemelve az oktatás, a tudás és a kultúra társadalomformáló erejébe vetett hitét. Elmondta, hogy Klebelsberg már közel száz évvel ezelőtt felismerte, hogy a magas szintű tudás és a képzés az ország versenyképességének egyik kulcsa. A politikus jelentős szerepet vállalt a debreceni felsőoktatás fejlesztésében, az egyetemi főépület és a klinikatelep építésének előmozdításában.

Megfelelés és a kockázatkezelés

Október elsején rendezték meg a IV. Compliance Konferenciát a Főépület Aulájában. A tanácskozás középpontjában a jogszabályi megfelelés, a szervezeti integritás, a kockázatkezelés és a mesterséges intelligencia alkalmazásának kihívásai álltak. Bács Zoltán rektor elmondta: a compliance ma már túlmutat a szabályok betartásán, és a bizalom, az átláthatóság, valamint a szervezetek ellenálló képességének fontos eszköze. Herman Zsuzsanna, a DE compliance igazgatója a felelős vezetői döntések és a hatékony belső kontrollok jelentőségére hívta fel a figyelmet. Az előadók az új korrupcióellenes szabályozásról, az adatvédelemről és a mesterséges intelligencia biztonságos használatáról is beszéltek.

Siker Sanghajban

A hatodik helyen végzett, ezzel a második legjobb európai csapat lett a DE Műszaki Karának két hallgatója a Sanghajban rendezett WorldSkills szakmai világbajnokságon. Kis Károly Árpád és Vigh Dániel az ipari robotika versenyszámban képviselte Magyarországot, teljesítményüket Kiválósági Éremmel ismerték el. A verseny során a páros egyik tagja az ipari robot megépítéséért és programozásáért, a másik a folyamatok digitális szimulációjáért és dokumentálásáért felelt. A 48. WorldSkills világbajnokságon a magyar delegáció összesen egy arany-, három ezüst- és tíz kiválósági érmet szerzett 25 szakmában.

Kínai kultúra

Hagyományos zene, tánc, gasztronómiai különlegességek és kézműves programok várták az érdeklődőket a Kínai Őszközépnünpen, amelyet szeptember 26-án rendezett meg a DE BTK Konfuciusz Intézete a Batthyány utcán. A több ezer éves hagyományokra visszatekintő ünnep a családi összetartozást és az újraegyesülést jelképezi. A látogatók kínai viseleteket bemutató divatbemutatót láthattak, megismerhették a keleti kultúra hagyományait, és megköstölhették az ünnep jellegzetes édességét, a holdsüteményt is. Egyetemünkön jelenleg csaknem 140 ország mintegy 8 ezer diákja tanul, köztük félezer kínai hallgató.

Fehér köpeny

Első alkalommal rendezték meg a Fehér Köpeny Ceremóniát a DE Általános Orvostudományi Karán. Az ünnepségen több mint 300 harmadéves orvostanhallgató öltötte magára a klinikai tanulmányok kezdetét jelképező fehér köpenyt, majd szimbolikus esküt tett a betegek iránti elkötelezettségről. Németh Norbert dékán kiemelte: a hallgatók az elméleti alapok megszerzése után egyre közelebb kerülnek a betegágy melletti munkához, és ezzel együtt felelősségük is növekszik. Hangsúlyozta, hogy a jó orvosvá váláshoz a magas szintű szakmai tudás mellett empátiára, alázatra és etikus magatartásra is szükség van. A fehér köpeny a betegek bizalmának és az orvosi hivatással járó felelősségnek is a jelképe.

Restaurálás

Megújul a DE Műszaki Karának két meghatározó képzőművészeti alkotása. Z. Gács György 84 négyzetméteres, 1972-ben készült zománcozott homlokzati mozaikját, valamint Mattioni Eszter „Ifjú szívekben élek” című hímeskövét a campus korszerűsítése miatt ideiglenesen eltávolították, restaurálásuk után azonban mindkettő visszakerül eredeti helyére. A homlokzati alkotást fémrestaurátor szakember javítja. Az aulában található hímeskö mellett az egykor az Országház előtt álló szobrokat is felújítják. A Műszaki Kar Ótemető utcai campusának korszerűsítése és bővítése 2023-ban kezdődött, a négy ütemben megvalósuló beruházás értéke mintegy 12 milliárd forint.

1956 pillanatai

Több mint háromszáz oktató és hallgató részvételével elevenítették fel az 1956-os debreceni eseményeket megőrzítő archív fotókat a Debreceni Egyetem Főépülete előtt. A különleges performansz célja az volt, hogy a mozgóképpé formált történelmi pillanatok összekapcsolják a korabeli és a mai egyetemi polgárságot. Az elkészült film bemutatója része lesz annak az október 19-én kezdődő, egyhetes programsorozatnak, amellyel az egyetem az 1956-os forradalom és szabadságharc 70. évfordulója előtt tiszteleg. A megemlékezés-sorozatban többek között színházi előadás, kerekasztal-beszélgetés, filmvetítés és kiállítás is szerepel.

Negyedévszázad

Huszonöt éves a DE Mentálhigiénés és Esélyegyenlőségi Központja. A jubileum alkalmából az egyetem és az Oktatási és Gyermekügyi Minisztérium országos konferenciát rendezett. A kétnapos tanácskozáson a szakemberek a hallgatók mentális egészségének támogatásáról, az esélyegyenlőség erősítéséről és a fogyatékkal élőket segítéről egyeztettek. Kőfalusi Eszter helyettes államtitkár elmondta: a felsőoktatásban tanulók több mint fele enyhe vagy közepesen súlyos lelki problémákkal küzd, amelyek 88 százalékuk tanulmányait is akadályozzák. Bács Zoltán rektor hangsúlyozta: az esélyegyenlőség nem kedvezmény, hanem mindenkit megillető jog.

Szenátus

A Debreceni Egyetem fenntartó alapítvány új kuratóriumáról és az Egyetem tér átalakításáról is szó volt a szeptemberi szenátusi ülésen, ahol Bács Zoltán rektor bemutatta a Rectori-Kancellári Kabinet új kabinetfőnökét. Az ülésen egyetemi címek adományozásáról és számos szabályzat módosításáról döntött a testület.

A nyári hónapok alatt megújult Aulára hívta fel a figyelmet Bács Zoltán rektor a tanév első szenátusi ülésén. Egy új LED-kivetítő is helyet kapott az egyetem dísztermében.

Díjak és címek átadásával kezdődött a szeptemberi szenátusi ülés. Mivel a tanévnyitó ünnepségen már az intézményt fenntartó Gróf Tisza István Debreceni Egyetemért Alapítvány elnökeként vett részt, ezért itt vette át a legalább 8 éven keresztül dékáni megbízást betöltő nyugdíjas oktatóknak járó decanus emeritus címet, valamint a Pro Universitate-díjat Mátyus László. A professor emeritus a Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar korábbi dékánjaként kiemelkedő, több évtizedes magas színvonalú, lelkiismeretes oktató- és tudományos munkája, példaértékű kari vezetői, valamint meghatározó szakmai közéleti tevékenysége elismeréseként részesült a rangos egyetemi kitüntetésben.

Bács Zoltán rektori beszámolójában felidézte, hogy a Szenátus augusztus eleji rendkívüli ülésén rangsorolta a minisztérium által

küldött kuratóriumi és felügyelőbizottsági pályázatokat, majd a hónap végén bemutatták a testületek új tagjait.

– Egy perspektivikus kuratóriumot és felügyelőbizottságot kaptunk, akik megfelelő módon tudják elvégezni a rájuk bízott feladatokat. Mindannyian tudjuk, hogy az év végén lejár az intézmények jelenleg érvényes közfinanszírozási szerződése, ezért folyamatosak a tárgyalások és egyeztetések az érintett minisztériumokkal – húzta alá Bács Zoltán.

Az egyetemi vezető kiemelte, hogy szeptember elején ismét a Debreceni Egyetem adott otthont a DOSZFESZT-nek, ahol Horváth Péter, a Tudományos és Technológiai Minisztérium tudománypolitikáért és innovációért felelős államtitkára ismertette az ország új tudományos és innovációs stratégiáját.

A rektor bemutatta a Rectori-Kancellári Kabinet új kabinetfőnök főigazgatóját, Kőmíves Péter Miklóst, a Gazdaságtudományi Kar adjunktusát, aki jelenleg megbízott kabinetfőnökként látja el a feladatokat a Debreceni Vagyonkezelőhöz igazoló Mészáros József utódaként.

Bács Zoltán beszámolt az Egyetem tér felújításához kapcsolódó, társadalmi szervezetek, szakmai képviselők és egyetemi egységek bevonásával zajló egyeztetésekről, amely nyomán hamarosan egységes álláspont alakulhat ki a tér átalakításáról. Előremutatónak nevezte a rektor a Magyar Tudományos Akadémia vezetőivel folytatott megbeszéléseket, ahol az intézmények jövőbeni együttműködésének lehetőségét vizsgálták.

Borné Lampert Andrea kancellár beszámolójában kiemelte, hogy a Kancellária az elmúlt időszakban a működtetési feladatokat

mellett szabályozási kérdéseken dolgozott, melyek a jogszabályi változásokból, illetve belső folyamatszabályozási pontosításokból adódtak. Többek között a nagyértékű speciális eszközök nyilvántartási kérdéseiben, valamint a közbeszerzési folyamatok vonatkozásában történt pontosítás.

Döntést hozott a Szenátus professor emeritus cím adományozásáról, az állandó bizottsági összetétel módosításáról, doctor honoris causa és kitüntetéses doktori cím odaítéléséről. A szervezeti kérdések sorában javaslatot fogadtak el a Szervezeti és Működési Szabályzat törzsrészének módosításáról, mely nyomán az Innovációs Ökoszisztéma Központ a tudományos elnök szakmai irányítása alá került.

Módosították a Karok Működési Rendjéről, a Szolgáltató és Igazgatási Egységek Működési Rendjéről, a Funkcionális Szervezeti Egységek Működési Rendjéről, a Gazdálkodási Szabályzatról, a munkáltatói jogkör gyakorlásának rendjéről, illetve az egyes munkakörök betöltésével kapcsolatos szabályokról, a pályáztatás rendjéről és egyéb foglalkoztatási szabályokról szóló szabályzatokat.

Támogatta a testület az egyetemi kitüntetések és címek adományozásának rendjét rögzítő szabályzat, a felvételi eljárás, a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat, valamint a Special Rules and Regulations for English Program Students című szabályzat módosítását. Döntés született továbbá a Hallgatói Térítési és Juttatási Szabályzat, a közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmek intézéséről és a kötelezően közzétett adatok nyilvánosságra hozataláról szóló szabályzat, a Számviteli Politika, a Számlarend, az eszközök és források értékelési szabályzata, illetve a Közbeszerzési Szabályzat módosításáról.

Az oktatási ügyek között tárgyalta és döntést hozott a Szenátus a 2026/27-es tanév időbeosztásáról a Gazdaságtudományi Karon (GTK), a tanév Képzési Programjáról a GTK-t és a tanárképzést

érintően, valamint a 2027 februárjában és szeptemberében induló képzések önköltségi mértékéről. Támogatta a testület a digitális gazdaság és innovatív technológiák joga mesterképzési szak (ÁJK) intézményi hatáskörben történő létesítését, a képzés indítását magyar és angol nyelven, továbbá infekciókontroll mesterképzés (ETK) indítását Szolnok képzési helyen, valamint a pénzügy (GTK), a sportközgazdász (GTK) és a zenei menedzser (GTK) mesterszakok képzéértékelési eljárásainak indítását. Döntés született járványügyi tanácsadó szakirányú továbbképzés (ETK) indításáról Szolnokon, mechatronikai mérnök alapképzés (MK) és mesterséges intelligencia informatikus mesterképzés (IK) duális formában történő indításáról, továbbá lean alapok és menedzsmentrendszer (GTK), vezetői és szervezeti kompetenciák a fejlesztésben (GTK), lean a gyakorlatban: integrált folyamatfejlesztés (GTK), üzleti adatelemzés és MI-vezérelt döntéstámogatás (GTK), mesterséges intelligencia üzleti alkalmazásai a pénzügyi, számviteli, kockázatkezelési és HR-folyamatokban (GTK), illetve mesterséges intelligencia üzleti alkalmazásai a projektmenedzsmentben, logisztikában és fenntartható üzleti innovációban (GTK) részismereti képzések indításáról.

Együttműködési megállapodásokat hagyott jóvá a Szenátus három intézménnyel (Xizang University, Ningde Normal University, Slovak University of Agriculture in Nitra).

A szeptemberi ülés zárásaként Husi Géza dékán javaslatára a Szenátus előterjesztést fogadott el, mely a testület elismerését és háláját tolmácsolja a jubileumi yoUDay szervezői és egyetemi fellépői felé a kiemelkedően magas színvonalú esemény megrendezéséért. Bács Zoltán rektor az előterjesztéshez kapcsolódva elmondta, hogy számos pozitív visszajelzés érkezett a rendezvényen részt vevő egyetemi polgároktól, hazai és külföldi díszvendégektől, meghívottaktól.

Sajtóközpont

„Képviselni, összekötni és felkészíteni”

Október 9-én a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája (HÖÖK) Németh Kevint választotta meg a szervezet új elnökének a Debreceni Egyetemen tartott közgyűlésén. Debrecen és a HÖÖK kapcsolata nem most kezdődik, hiszen korábban (2010-től, majd 2013-tól) Körösparti Péter is betöltötte ezen tisztséget. Németh Kevin új elnökséget állított fel, a megválasztott elnökség tagjai 10 intézményből érkeznek:

NÉMETH KEVIN (DE) elnök

KOSZTOLÁNCZY BÁLINT (BGE) elnökhelyettes

DR. HORVÁTH DOMINIK (PTE) szervezetfejlesztésért felelős alelnök

EL-ASSAF TERÉZIA (SE) egészségért felelős elnökségi tag

FADDI MÁTÉ (NKE) külügyekért felelős elnökségi tag

KERTÉSZ MILÁN (ME) szolgáltatásokért felelős elnökségi tag

KISS MARTIN TAMÁS (MATE) kommunikációért

és rendezvényekért felelős elnökségi tag

RAJTIK DÓRA VIVIEN (BME) diákjólétért felelős elnökségi tag

TŐCZIK BENEDEK (PPKE) tudományszervezésért

és kutatásért felelős elnökségi tag

VÁLYI NAGY DÁVID (SZE) utánpótlásért

és tehetséggondozásért felelős elnökségi tag

A HÖÖK újonnan megválasztott elnökével beszélgettünk, terveiről, elképzeléseiről és az elnökségig vezető útról.

Egyetemi Élet: – Engedd meg, hogy lapunk nevében is gratuláljunk az eredményhez! Legutóbb egy éve beszélgettünk, most pedig te lettél a HÖÖK elnöke. Kérlek, foglald össze, hogy mi a HÖÖK mint szervezet, mik a feladatai, és mik lesznek a te feladataid elnökként.

Németh Kevin: – A HÖÖK a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája, és nagyon egyszerű feladata van: az összes hallgatót képviselni az országban. A szervezet egyik fő funkciója az érdekképviselés, a kapcsolattartás mellett. Hiszen kapcsolatban kell állnunk az ágazatirányítóval, a minisztériummal és mindazon felsőoktatási szereplővel, akik tényleg tudják befolyásolni azt, hogy hogyan telnek a hallgatóknak mindennapjai. Ez hatalmas felelősséggel és rengeteg munkával fog járni, különösen annak tudatában,

hogy mennyi minden változott az országban, így a felsőoktatásban is. Ugyanakkor ez a változás számunkra lehetőség is, hogy ebben az új környezetben mi is meghatározót alkothassunk.

EÉ: – A HÖÖK Közgyűlése döntött rólad, amit egy komoly pályázat előzött meg. Mik voltak a pályázatban a főbb célkitűzéseid, programelemeid?

NK: – Három szóval lehet összefoglalni a programunkat, mégpedig: képviselni, összekötni és felkészíteni. Képviselni szeretnénk a magyar hallgatókat, nagyon sok olyan új feladat lesz előttünk, ami nagy odafigyelést, érdekérvényesítést igényel majd. Az egyik ilyen: az új Nemzeti Felsőoktatási Törvénynek az előkészítése, ugyanis ennek a módosításáról már gondolkodunk. Nekünk annál a bizonyos előkészítő asztalnál első számú partnerként kell működnünk az elnökséggel. A másik ilyen nagy kérdés a hallgatói normatíva emelése, melyre évek óta nem került sor. A korábban meghatározott összeg jelentősen elinflálódott, így ennek az ügynek a véghezvitelét kiemelt feladatnak tekintjük. Fontosnak tartom itt megjegyezni, hogy a HÖÖK jelenlegi elnöksége már petíciót indított ezzel kapcsolatban, a mostani Választmányon erről szavaztunk is.

Szintén kiemelt ügyként kezeljük a lakhatás kérdését, gondolva itt a kollégiumi fejlesztésekre, vagy éppen az újraindított Diákváros projektre. Az utóbbi már jó irányban halad, de ebben a folyamatban is szeretnénk szakmai partnerként jelen lenni.

Kulcskérdéssé válhat a jövőben az egyetem fenntartói modelljének változása, alakulása. Ebben a kérdésben is meghatározó szereplőként leszünk jelen, hiszen nem hagyhatjuk, hogy a már meglévő hallgatói jogok sérüljenek.

Érdekképviselési szempontból ezen ügyeket tudnám kiemelni, természetesen a 71 tagintézménnyel való kapcsolattartás mellett. Velük meg kell találnunk a közös hangot, és együtt, egy pólusként kell megfogalmaznunk olyan javaslatokat, melyeket elő is tudunk terjeszteni.

A programunk felkészítés része arra vonatkozik, hogy bár az elnökségem szakmailag nagyon képzett, de fel kell készülnünk arra, hogy akár belső szervezeti átalakulásokat kell majd eszközölnünk. A HÖÖK jelenlegi szabályzatainak áttekintése, a transzparencia növelése mindenféleképpen fontos. Lényeges, hogy mindenkihez eljusson, mivel foglalkozunk, és hogy hozzánk mi mindennel fordulhatnak a hallgatók.

EÉ: – A HÖÖK eddig is nagyon sokat tett a hallgatók (mentális) egészségének megőrzése, javítása érdekében. Külön egészségprogramot működtettek, ez is a terveid része volt.

NK: – Így van, ez a program az elnöki ciklusom alatt is menni fog. A hallgatók mentális egészsége az elmúlt években óriási figyelmet kapott, és ezt fent is kell tartanunk. Van egy elnökségi tagunk is, aki a hallgatók egészségének ügyeiért felel. Érdekesség, hogy korábban ezt a tisztséget Nagy Róbert töltötte be, aki szintén a Debreceni Egyetemre járt: neki köszönhetjük a hallgatók lelki és fizikai egészségének országos felmérését. Új elnökségi tagunk a Semmelweis Egyetemről érkezett, úgy gondolom, hogy az egyetem a hírnevéből és múltjából adódóan is méltó arra, hogy a korábban megkezdett programot továbbvigye.

EÉ: – A HÖÖK-ös feladataid során mindig hangsúlyoztad a közös munkát, hogy mindig törekszel jó csapatot kiépíteni magad köré. Kiből áll a most megválasztott HÖÖK-os elnökséged?

NK: – Mielőtt róluk beszélünk, azért szeretném megjegyezni, hogy magának a HÖÖK Kft.-nek sok dolgozója van: irodai alkalmazottak, háttér dolgozók, akik a kommunikációban és rendezvényszervezésben segítenek, úgyhogy nem csak az elnökségből áll a mi csapatunk.

Ha a tízfős elnökségről beszélünk, akkor ki kell emelnem, hogy nagyon különbözőek vagyunk. Tudatosan figyeltem arra, hogy mindenki a maga szakterületén legyen jó. A másik szempont, amit szem előtt tartottam, az a vidék-főváros egyensúlya: ennek köszönhetően ötven vidéki egyetemről, míg ötven budapesti intézményből érkeztek.

A pozíciók sokfélék, így a rendezvényszervezésen, kommunikáción, az egészségért felelősön át, a szolgáltatásokért felelős elnökségi tagig számos pozíció megtalálható az csapatomban. Az elnökhelyettesem a Budapesti Gazdasági Egyetemről érkezik. Ketten dolgoztak már a HÖÖK korábbi elnökségében, vannak jelenlegi és korábbi EHÖK-elnökök is a csapatban, és vannak, akik újak a szervezet számára. A közgyűlésen is garanciát vállaltam arra, hogy szakmailag minden elnökségi tagom felkészült és elkötelezett a közös munkát illetően.

Bár az évből már kevesebb mint három hónap van hátra, megkezdődött az átadás-átvétel folyamata, és azon dolgozunk, hogy ez minél gördülékenyebben menjen végbe. Január első hetétől pedig megindulhat a kemény munka!

EÉ: – Sok sikert kívánunk a munkához! Ha jövőre leülünk beszélgetni, akkor mivel lennél elégedett a HÖÖK kapcsán?

NK: – Meg kell különböztetni, hogy egy év múlva mit szeretnék, illetve hogy a ciklusom végén mit akarok, hiszen az két évre szól. Egy év múlva azt szeretném látni, hogy az elnökségemből mindenki egy-egy saját projektet visz, és annak már vannak mérhető eredményei, mindenki megtalálja azt, hogy hogyan tud működni ebben a szervezetben. Alapvetően boldogsággal töltene el, ha a csapat teljesen összekovácsolódna, de ezt illetően kijelenthetem, hogy ez ügyben már jó irányba haladunk.

Nagyon szeretnék, hogyha a Diákváros kapcsán Budapesten már mérhető eredmények lennének, és történe előrelépés. Ezenfelül a normatívaemelés az, amit kiemelnék, mert arra óriási szükség van! A hallgatóknak nagyon nagy része sokkal inkább munkavállalóként tekint magára, mint egyetemistára. Ebben közrejátszik, hogy a hallgatói normatíva egy jelentős ideje nincs megemelve, így szeretnék újra azt, hogy a magyar hallgatók egyetemistának érezhessék magukat, és a hallgatói normatívát tudja a megélhetésük egy részét biztosítani. Ez szintén egy nagyon fontos elem, illetve az, hogy sikeres párbeszédet folytassunk a fenntartói modellek átalakításában. Tudjuk nagyon jól, hogy nem a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája kell hogy kidolgozza országos szinten, hogy mi lesz az egyetemek fenntartói modellje, viszont mi azt szeretnék, hogy ebben továbbra se sérüljenek a hallgatói jogok. Ezeket a célokat tudnám kiemelni, ha ezek megvalósulnak egy év múlva, akkor azt tudnám mondani, hogy sikeres évet zártunk.

Puskás Marcell

Fotó: Buzás Máté, Kovács Gergő – DEHDK PR- és Sajtóiroda

A múltból építkező jövő

Óvónőképzőként indult, mára a régió egyik legmeghatározóbb, több mint háromezer hallgatót számláló pedagógiai és társadalomtudományi képzőhelyévé nőtte ki magát a Debreceni Egyetem Gyermekevelési és Gyógypedagógiai Kara. Fennállásának 55. évfordulóját jubileumi emléküléssel ünnepelték október 15-én a kar egykori és jelenlegi vezetői, oktatói, hallgatói Hajdúböszörményben.

A DE GYGYK története 1970-re nyúlik vissza, amikor a kormány döntése alapján Hajdúböszörményben létrejött az óvónőképző főiskola, amely 1971 októberében kezdte meg működését. Kezdetben a nyíregyházi főiskolához tartozott, majd 1974-ben önálló intézménnyé vált. Később a debreceni tanítóképzővel kapcsolódott össze, majd 2000-ben a debreceni felsőoktatási integráció részeként vált a Debreceni Egyetem szerves részévé.

pedagógia szak és annak különböző szakirányai, a beregszászi szociálpedagógia képzés, valamint a szociálpedagógia és a gyermekkultúra mesterképzés is. Az oktatást nemzetközi konferenciák és olyan kezdeményezések gazdagítják, mint a Lippai Balázs Roma Szakkollégium működtetése, illetve egy újabb mesterszak, a gyógypedagógia-tanár, ami 2027 szeptemberében indul.

– Az 55 év egy intézmény életében komoly teljesítmény, az igazi értéket azonban az adja, amit ez idő alatt elértünk, és az a hatás, amit a környezetünkre gyakoroltunk. Meg kell értenünk a körülöttünk zajló változásokat, és kezdeményező szerepet kell vállalnunk olyan tudás közvetítésével, amely a gyakorlatban is választ ad a társadalom kihívásaira. A kar jövőjének egyik legfontosabb záloga az a képességünk, hogy a hagyományainkat és a megújulást egymást erősítő értékkeént kezeljük – hívta fel a figyelmet Gortka-Rákó Erzsébet dékán.

A kar kezdeti éveit Pálfi Sándor elevenítette fel számos személyes élménnyel fűszerezve, hiszen a főiskolai tanár hallgatói éveit után sem szakadt el a hajdúböszörményi intézménytől, hanem azóta is meghatározó oktatója a karnak és szakembere a régiónak.

– Amikor először beléptem ennek az intézménynek a kapuján, a belső udvarnak az a része még kollégiumként működött. Az induló szakunk az óvodapedagógus szak volt, és az intézménynek ki kellett vívnia az elismerést, az életben maradási. Kovács György alapító igazgató minden követ megmozgatva hozott létre itt egy olyan felsőoktatási intézményt, ami korábban nem létezett – méltatta a kart alapító kandidátust, akinek mellszobrát a rendezvény részeként meg is koszorúzták.

Az ünnepi eseményen a GYGYK több egykori hallgatója (Csók Cintia, Gulyás Klára, Borsos Tamás és Jakab Réka) idézte fel a karon töltött egyetemi éveit és mutatta be sikeres szakmai életútját, melyet – mint mondták – legfőképpen alma materüknek köszönhetnek.

– A Debreceni Egyetem vezetése nagyon büszke a karra, és a jövőben is rendkívül fontos szerepet szánunk neki, hiszen az idei évben is több mint ezer új hallgatót sikerült felvenni, így az összhallgatói létszám már meghaladja a háromezer főt. A hallgatók rövid időn belül döntéshozókká válnak, ezért arra biztatom őket, hogy gyűjtsenek minél több értékes információt oktatóiktól és professzoraiktól, hiszen az ő tudásuk határozza meg egyetemünk jövőjét – hangsúlyozta köszöntőbeszédében Harsányi Endre ágazati fejlesztésekért felelős rektorhelyettes a kar alapításának 55. évfordulója alkalmából rendezett emlékülésen.

Az egyetlen óvodapedagógus szakból kiindult intézmény az elmúlt évtizedekben folyamatosan bővítette képzési portfólióját. Az utóbbi tíz évben elindult a gyógy-

Magyar ízek, külföldi hallgatók

Szeptember 17-én a külföldi hallgatók fogadására szervezték meg a Welcome Dinnert az egyetem főépületében.

A Debreceni Egyetemre a jelenlegi tanévben 123 hallgató érkezett az Erasmus+ program támogatásával. A külföldi hallgatók számos országot képviselnek, így találhatunk közöttük portugál, török, görög, amerikai, vagy cseh és kínai származással rendelkezőket is.

A rendezvény szervezéséért a Nemzetközi Iroda, valamint a Debreceni Egyetem hallgatóiból álló Külügyi Bizottság felelt.

A hallgatók az érkezést követően pálinka- és pogácsakóstolón vehettek részt, majd a vendégek köszöntése érkezett Jánosy Orsolya (a Nemzetközi Iroda vezetője) és Péter Abigél (a Külügyi Bizottság

elnöke) jóvoltából. A megnyitót követően néptáncbemutató következett, majd a jelenlévők egy ikonikus magyar fogást kóstolhattak: a töltött káposztát.

A kiadós vacsorát mozgás követte, melynek keretein belül képzett oktatók segítségével sajátíthatták el a hazai táncok alapjait. Az est alapvetően magas színvonalát emelte, hogy a Néptáncgyűttes egy magyar népdal éneklésével köszöntötte fel az egyik születésnapos külföldi diákot.

A jó hangulatú vacsorát, tánczást és mulatozást hallgatóink a belvárosban, a Bakelit Music Caféban folytatták, ahol egyúttal sor került a félév nem hivatalos megnyitójára is.

Puskás Marcell, fotó: China Tibor

BITZ 2026

Egyetemünk Bölcsészettudományi, Informatikai, Természettudományi és Technológiai, valamint Zeneművészeti Karának Hallgatói Önkormányzata szeptember 14–15. között várta a bulizni vágyó hallgatókat. Bár a gólyatáborok még nem olyan régen értek véget, a rendezvényre látogatók felidézhatték a tábor történéseit, hiszen a programok között számos ismerős elemmel találkozhattak.

A hétfői napon sor került egy focibajnokságra, melyet egy borkóstoló követett a Nagyerdei Víztoronyban. A kóstolás mellé természetesen zene is társult, az egyetemi körökben otthonosan mozgó Szatmár Banda jóvoltából. A nap természetesen itt nem ért véget, hiszen olyan fellépők és előadók szórakoztatták a jelenlévőket, mint az Electric Cell, Eulen, valamint PC Zsoltika.

A keddi napon a mozogni vágyók túrázni indulhattak a Víztoronyban, melynek keretein belül több állomáson bizonyíthatták a rátermettségüket. Az este igazán erőse sikeredett, ami a díszes fellépői gárda jelenlétéből fakadt: a közönséget már kora este meghódította Lil Frakk, majd az alaphangulatot fokozta a Bittó Duó. Az est zárásáért és a fékezhetetlen ütemekért olyan rezidens dj-k feleltek, mint PC Zsoltika és Dj Joshyboy.

A BITZ-et évről évre egyre több hallgató látogatja, melyben szerepe van a kitűnő fellépői gárdának és a gólyatábori emlékeket megidéző programtervnek.

Puskás Marcell, fotó: Kovács Gergő DEHDK PR- és Sajtóiroda

Ahol az ebéridőnek rajongótábora van

A Debreceni Egyetem legújabb éttermében, a Mæd Bisztróban komolyan vették azt, hogy az ebéd nem pusztán egy szükséges program, hanem a nap egyik fénypontja is lehet.

Füstölt csülökkel és sajttal töltött rántott karajszeletek almás burgonyapürével és óriás csirkés burrito friss salátával, kapros joghurtöntettel – alig fért el egy tányéron ez a bőséges, két adagnak is beillő ebéd, amit akár egy négycsillagos hotel svédasztaláról vagy egy belvárosi étterem étlapjáról is összeválogathattunk volna, pedig éppen csak beugrottunk egy szerdai ebédre a Klinikai Campus Elméleti Tömbben található, augusztusban nyitott Mæd Bisztróba.

Habár az elmúlt évtizedekben is működött egy kis menza ugyanazon a helyszínen, ahol három éve kiválóan elkészített,

ízletes és hatalmas adag rakott kelkáposztát ettem, az augusztusban újranyitott, az UD Campus Kft.-nek köszönhetően teljes átalakuláson átesett éttermet össze sem lehet hasonlítani elődjével: nemcsak a belső tér, de a konyhatechnológia modernizációja is megtörtént, a háromféle leves, a napi négyféle főétel és a frissen készült grill finomságok pedig hamar belopták magukat a közönség szívébe, a nyitás óta már dupla annyi adagot kínál a bisztró a vendégeknek.

A frissensültek, grillek, köretek mind az Elméleti Tömbben készülnek, a kínálat többi finomsága pedig a Forest Centerben található prémium menzából érkezik, így a

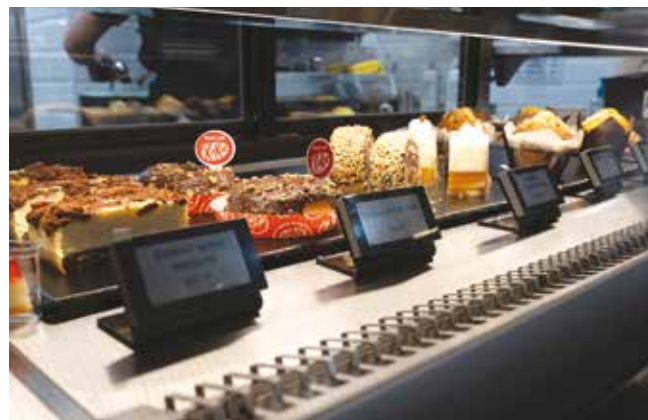

két étterem heti kínálata meg is egyezik, a menüsor pedig nyolc-hetes forgásban van. Vagyis egy ciklus alatt százhatvan különböző főétel és az öt grillétel jelenik meg, ám egy vendég csak negyvenet tud belőlük megenni, ha minden nap egyszer ebédel, tehát körülbelül nyolc hónapra lenne szükség ahhoz, hogy végigegyűk a teljes kínálatot. Ha valaki azonban szeretné ezt siettetni, megteheti, ha bőségtálat rendel, amit háromféle főételből és köretből lehet összeválogatni. Hallottunk már olyan vendégről is, aki számolja a napokat a személyes kedvencének a visszatéréséig.

A Mæd Bisztró sikerének receptje egyszerű: a közönség igényeihez illeszkedő nyitvatartás és minőségi alapanyagokból készült ízletes ételkínálat. A kávézó rész reggel fél nyolckor nyit, ahol friss pékáruk, szendvicsek, napi desszertek és természetesen kávé várja a korán érkezőket egészen délután négyig. Tizenegy órakor pedig kezdetét veszi a tizennégy óráig tartó ebéridő. Az adagok nemcsak bőségesek, de az összes fogás ízfokozó nélkül készül, több hozzáadott zöldséggel és alapanyaggal a gazdag ízvilág kedvéért, a rántott sajt pedig itt még friss sajtból készül.

A Mæd Bisztró azonban nem csak vendéglátóhely szeretne lenni, a cél egy olyan közösségi tér létrehozása volt, ahol az emberek akár munka vagy az órák előtt, tanulás közben beugranak egy kávéra, ebéridőben találkoznak a kollégáikkal, barátaikkal, délután pedig akár még maradnak egy sütőre vagy beszélgetésre. Egy hely, ahol nem kell feltétlenül éhesnek lenni ahhoz, hogy betérjen az ember. Az Elméleti Tömbbe régen azért jártunk ki-rándulni, hogy páternoszterezünk egyet, ezentúl viszont a Mæd Bisztró miatt fogunk odamenni.

Szabó Laci, fotó: China Tibor

Új fellépők, programok, megszokott hangulat

A pezsgő szeptembert még pezsgőbbé varázsolták a Műszaki Kar Hallgatói Önkormányzatának tagjai, hiszen a gólyatábort követően szeptember 21–24. között ismét megrendezték egyetemünk minifesztiválját, az MK Sörsátort!

A hétfői nap megszokott mederben zajlott, hiszen a jól bevált főzőverseny szolgált a rendezvény nyitányaként, melyhez a szükséges alaphangulatot a Szatmár Banda csapata szolgáltatta. Az est a korábbi évekhez hasonlóan a mulatós rajongóinak kedvezett, így a finomságok elkészültét és az eredmények kihirdetését követően Tóth Bence és Zelenák Krisztián hívta táncba a résztvevőket. A nyitónapot Dobozi Lacika zárta, akiért egyenesen rajongott a közönség.

A második napon a mainstream zene kedvelői tombolhattak egy hatalmasat, hiszen berobbant a Balkán VIP és Cibi a Lovarda színpadára! A záró, szerdai napon az elektronikus zenéé volt a főszerep, így a rajongókat nem más, mint Purebeat, Hundred Sins, valamint a Dynastes csapata invitálta bulizni.

A fellépők és a jó hangulat mellett a hagyományokhoz híven lehetőség volt „esküdni”, így azonnali házasságot köthettek mind-

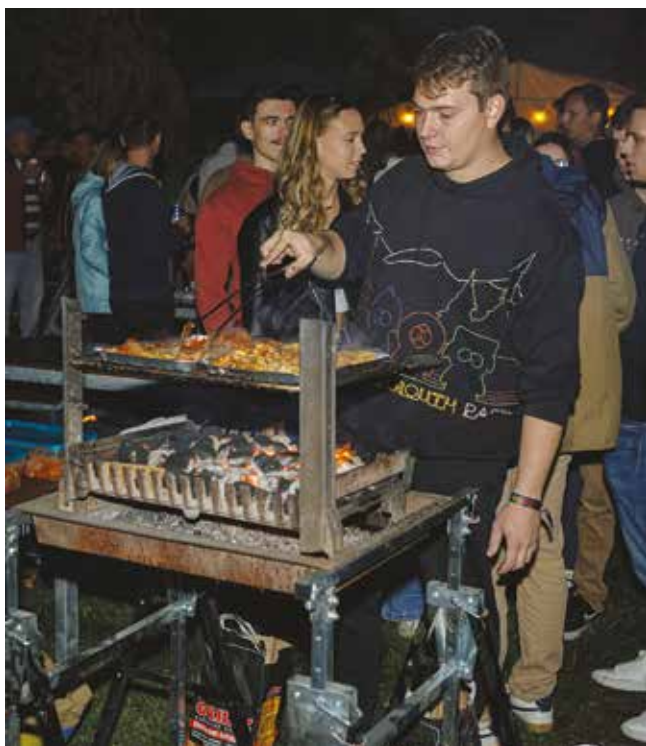
azon hallgatók, akik életük párját találták meg az idei sátoron. A rendezvény ideje alatt számos bajnokság lezajlott, úgymint a csípősgyrosevő- és sörivőverseny, valamint a sörpongbajnokság.

A rendezvény szervezői természetesen a testmozgás fontosságával is tisztában vannak, ennek köszönhetően focibajnokságot is tartottak, és a mozogni vágyók közös zumbaalkalmon is részt vehettek. A programok résztvevői nem maradtak jutalom nélkül, hiszen a legjobban teljesítők értékes nyeremények gazdáivá váltak.

A korábbi évekhez hasonlóan a Műszaki Sörsátor idén is magában hordozta egy kiválóan szervezett falunap és egy minifesztivál vonásait, így a 2026-os év második felében sem nyújt meglepetést a kiemelkedő látogatói szám.

Puskás Marcell,

fotó: Buzás Máté és Kovács Roland DEHDK PR- és Sajtóiroda

Fedezd fel Debrecen utcáit!

Debrecen utcáin sétálva a jól ismert nevezetességek mellett lépten-nyomon helytörténeti érdekességekbe botlunk. Ha kellően nyitott szemmel járunk, a város egy olyan dimenziója tárul fel előttünk, ami új megvilágításba helyezi a Debrecenről eddig kialakított képünket. Fedezd fel velünk Debrecen kevésbé ismert arcát, rejtett értékeit egy rendhagyó, virtuális városnéző sétán!

Ha a Debreceni Egyetem épületeire gondolunk, sokaknak elsőként a Főépület monumentális tömbje jut eszébe. A campus azonban számos olyan épületet rejt, amely saját történetével és különleges funkciójával legalább ennyire érdekes. Közéjük tartozik a Zeneművészeti Kar épülete is, amely ma a Nagyerdei körút 82. szám alatt áll, az Egyetem tér közvetlen közelében. Az 1970-es években kialakított épület egyszerre lett oktatási intézmény, koncerthelyszín és kollégium – olyan zenei központ, ahol a tanulás, a gyakorlás és

a művészi élet természetes módon kapcsolódik össze.

A debreceni felsőfokú zenetanárképzés története 1966-ig vezethető vissza. Ekkor kezdte meg működését a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zene- és Ének-tanárképző Szakának debreceni tagozata, amelynek előzménye a Zeneművészeti Szakiskola Szaktanárképzője volt. Az oktatás kezdetben a Vár utca 1. szám alatt zajlott. A hároméves képzés nyolc főállású tanárral és mintegy hatvan hallgatóval indult, ám a felsőoktatási hallgatók és a szakiskolá-

sok együtt hamar szűkössé tették az épületet. Nemcsak az oktatás, hanem a hangszeres gyakorlás számára is egyre kevésbé bizonyult megfelelőnek a helyszín. Egy új, korszerű intézmény létrehozása így idővel elkerülhetetlenné vált.

A megoldás 1974-ben érkezett el. Az új épület megtervezésével Mikolás Tibor Ybl-díjas építész bízta meg. A feladat nem egyszerűen egy új iskolaépület létrehozása volt: olyan intézményre volt szükség, amely a zenei felsőoktatás speciális igényeit is képes

kiszolgálni. Az épület helyszínének kialakításában Gulyás Györgynek, a debreceni felsőfokú zenei oktatás meghatározó alakjának és alapító igazgatójának is fontos szerepe volt. A korabeli üres saroktelek az Egyetem térhez kapcsolódott, az építészeti koncepció pedig egyszerre erősítette az Egyetem sugárút tengelyét és teremtett kapcsolatot az egyetemi Főépület látványával.

Ha ránézünk a Zeneművészeti Kar épületére, a hatalmas geometrikus tömegek, a szigorú vonalvezetés, az ismétlődő ablakosorok és az épülettömb egészét meghatározó robusztus megjelenés miatt sokaknak a brutalizmus vagy a szocreál jut eszébe. Bár az épület valóban mutat ilyen hatásokat, összetettebb, strukturáltabb homlokzata és építészeti megoldásai alapján inkább az 1960-as és '70-es évek magyarországi modern építészetéhez kapcsolható. Tervezője, Mikolás Tibor ezt a késő modern, komponált modernizmus kifejezéssel illette.

Az épület – bár ezt ma már talán kevésbé gondolnánk – a maga korában kifejezetten korszerűnek, sőt sok szempontból csúcstechnológiás építészetnek számított. Olyan megoldásokat alkalmazott, amelyekre külföldről érkező szakemberek is felfigyeltek, és amelyekért az épületet sokan a korabeli építészet figyelemre méltó példájának tartották.

Az 1974. október 18-án átadott épület különlegessége már létrehozásakor abban rejlett, hogy több funkciót egyesített. A korszerű zenei oktatáshoz hangszigetelt tantermekre és gyakorlóhelyiségekre volt szükség, miközben helyet kellett biztosítani a koncertéletnek és a hallgatók elhelyezésének is. Az épületben ezért 80 férőhelyes kollégium, hangszigetelt tantermek, stúdió és egy 300 férőhelyes hangversenyterem kapott helyet. Ez a megoldás ma is meghatározza az intézmény karakterét. A hallgatók számára a zenei képzés nem válik el élesen a mindennapi élettől: ugyanabban az épületben zajlik az óra, a gyakorlás, a kamarazenei munka, a koncert és egyes hallgatók számára a lakhatás is. Az épület kialakítása így nemcsak az oktatást, hanem a zenészek mindennapi munkáját is szolgálja.

Az épület központi tere a Liszt-terem. A 300 férőhelyes hangversenyterem az elmúlt több mint öt évtizedben a debreceni zenei élet egyik fontos helyszínévé vált. 1974 és 2026 között több mint tízezer hangversenyt rendeztek itt. A terem programjában bérletes és önálló koncertek, oktatáshoz kapcsolódó fellépések, zenei versenyek és számos egyéb rendezvény megtalálható. Jelentősége azonban nem pusztán a rendezvények számában mérhető. Generációk számára jelentette az első komoly koncerthelyszínt: itt léphettek közönség elé a hallgatók, itt adhatták elő diplomakoncertjük műsorát, és itt találkozhattak olyan előadókkal, akik szakmai példát és inspirációt jelentettek számukra.

Az épület karakteréhez nemcsak az építészeti megoldások, hanem a környezetében és belső tereiben elhelyezett képzőművészeti alkotások is hozzátartoznak. A Zeneművészeti Kar így nemcsak a zene oktatásának és bemutatásának helyszíne, hanem a társzművészeteknek is teret ad. Az udvar egyik figyelemre méltó alkotása Kiss Nagy András Hárfaázó nő (egyes források szerint Hárfaázó nő) címen szereplő szobra. Az 1964-ben készült, alumíniumból megformált alkotás eredetileg nem a Zeneművészeti Karhoz tartozott: a Móróc Zsigmond Középiskolai Kollégium kertjében állt, majd 2014-ben került a kar udvarára. 2015-ben a parkosított udvar egy kialakított pihenőterének középpontjába helyezték.

A mű témája különösen találó ebben a közegben. A hárfa megszólaltató nőalak képzőművészeti formában kapcsolódik ahhoz a zenei világhoz, amely az épületben és környezetében nap mint nap jelen van.

Nemcsak az udvar, hanem maga az épület is őriz jelentős képzőművészeti alkotást. A magasföldszinten található Szanyi Péter Munkácsy-díjas szobrászművész Hullámok című, 1980-ban készült, monumentális, fából készült nonfiguratív alkotása. A mű különleges kapcsolatot teremt az épület belső tere és a képzőművészet között. Absztrakt formavilága sajátos módon illeszkedik egy olyan intézményhez, amelynek mindennapjait a hangok, ritmusok és zenei struktúrák határozzák meg.

2026 őszén fontos állomáshoz érkezett az épület története: megújult a Liszt-terem. A felújítás során új padlóburkolat készült, kicserélték a székeket, és jelentős akusztikai korszerűsítés is történt. A cél az volt, hogy a több mint fél évszázados hangversenyterem korszerűbb és komfortosabb körülmények között fogadhassa a közönséget. A változás ugyanakkor nem jelent szakítást a múlttal. A megújult Liszt-terem ugyanannak a zenei központnak a része, amelyet 1974-ben azért hoztak létre, hogy megfelelő otthona legyen a debreceni felsőfokú zenei oktatásnak.

Ma a folyosókon ugyanúgy hangszerez gyakorlás hallatszik, a tantermekben órák zajlanak, a színpadon pedig újabb és újabb előadók lépnek fel. Az épület közben maga is történelemmé vált: falai között több mint öt évtized alatt generációk tanultak, gyakoroltak és léptek közönség elé. És miközben a Liszt-terem 2026-ban megújult, a lényeg változatlan maradt: az épület továbbra is otthont ad a zenének – és azoknak, akik életre keltik.

Erdei Nóra, fotó: China Tibor, Fortepan, DE Sajtóközpont

A tundra különös vándora – a havasi lile

Évről évre több ezer kilométert tesz meg északi költőterületei és déli telelőhelyei között, hosszú útja során pedig hazánkban is rendszeresen megpihen. A havasi lile (*Eudromias morinellus*) különösen érdekes vendégünk. Nemcsak különleges költési viselkedésével tűnik ki a madárvilágból, hanem azért is, mert tradicionális magyarországi pihenő-, táplálkozó- és vedlőhelye éppen a Debrecen közelében fekvő Hortobágyon található.

Nevét hallva talán havas hegycsúcsok és kopár sziklavilág jelenik meg előttünk, nem pedig az Alföld végtelen, sík pusztája. Pedig ősszel a rövid fűvű hortobágyi gyepeken is találkozhatunk ezzel a különleges partimadárral. A havasi lile költőterületeinek jelentős része Eurázsia északi tundraidékein található, de Európa magashegységeiben, többek között az Alpokban és a Kárpátokban is fészkel. Táplálékát főként rovarok, pókok, férgek és más kisebb gerinctelenek adják, amelyeket a talajfelszínen, gyakran rövid futásokkal és hirtelen megállásokkal keresgél.

A lilefélék családjába tartozó madarat nászruhában feltűnő világos szemöldöksávjá, fekete-fehér mellpántja és rozsdás árnyalatú alsóteste teszi jellegzetessé. A tojó nagyobb, és rendszerint feltűnőbb színezetű a hímnél, de nem ez az egyetlen érdekesség a faj szaporodásában. A havasi liléknél ugyanis részben felcserélődnek a madárvilágban megszokottnak gondolt ivari szerepek. A tojó több hímrel is párba állhat, míg az 1-3 tojás kiköltése és a fiókák nevelése rendszerint a hím feladata. A fészkek egyszerű, talajba kapart mélyedés, a kikelő fiókák pedig fészekhagyók, és körülbelül négy hét alatt válnak röpképessé.

A rövid északi nyarat követően megkezdődik a hosszú vonulás. A madarak dél felé indulnak, hogy a telet elsősorban Észak-Afrikában és a Közel-Keleten töltsék. Magyarországon leginkább az őszi vonulás során, augusztus és november között figyelhetjük meg őket, míg tavasszal ritka vendégnek számítanak. Vonuláskor kisebb-nagyobb csapatokban jelenhetnek meg, és kedvező körülmények között hosszabb időt is eltölthetnek ugyanazon a területen. A Hortobágy különösen fontos szerepet tölt be, a faj rendszeresen felkeresi az itt található rövid fűvű, szikes pusztákat. Ezek a területek megjelenésükben a tundra és a magashegységi költőhelyek nyílt, gyér növényzetű élőhelyeire emlékeztetnek. A rövid fűvű pusztai élőhelyek megfelelő kezelése és fenntartása ezért a faj hazai védelme szempontjából is jelentős.

A Hortobágy fontosságát évtizedek óta gyűjtött megfigyelési

adatok is bizonyítják. Az 1993–1995 között végzett vizsgálatok során a vonuló madarak augusztus közepétől jelentek meg, és az időjárástól függően akár november elejéig is kitarlottak. Különösen emlékeztet

tes volt 1993 ősze, amikor a Szelencés-pusztán egyszerre 224 havasi lilét figyeltek meg – ez akkor a Magyarországon valaha regisztrált legnagyobb csapatnak számított.

A havasi lile meglepően bizalomteljes madár, gyakran jóval közelebb enged magához az embert, mint azt más vadon élő fajknál megszokhattuk. Ez azonban nem jelenti azt, hogy jelenlétünk nincs rá hatással. A vonulás során a táplálkozás és a pihenés alapvető fontosságú, a rendszeres megközelítés és felriasztás pedig fölösleges energiavesztést okozhat. Megfigyelésekor és fotózásakor ezért különösen fontos a megfelelő távolság megtartása. A havasi lile Magyarországon védett faj, természetvédelmi értéke 50 000 forint, és bár globálisan jelenleg nem fenyegetett, a számára megfelelő költő-, pihenő- és táplálkozóhelyek megőrzése továbbra is fontos természetvédelmi feladat.

Talán éppen hosszú utazása teszi igazán különlegessé a vele való találkozást. Amikor egy szeptemberi napon egy havasi lile lépked előttünk a hortobágyi pusztán, könnyű csak az alig húsz centiméteres madarat látni. Pedig néhány hónappal korábban még egy északi tundrán vagy magashegységi fennsíkon nevelhette fiókáit, később pedig újabb több ezer kilométeres út vár rá dél felé. A Hortobágy így számára jóval több egy pontnál a térképen, egy kontinenseken átívelő vándorút apró, mégis fontos állomása. Számunkra pedig a havasi lile arra emlékeztet, hogy az előttünk elterülő puszták nem elszigetelt táj, hanem kapcsolatban áll a sarkvidéki tundrákkal, Európa hegyeivel és az észak-afrikai telelőhelyekkel is.

A képet készítette: Szilágyi Attila
Írta: SZTREHÁRSZKI LILI elnök

Útmutató a tudatos őszi erdőjáráshoz: Így óvjuk a természetet túrázás közben

Az őszi beköszöntével a magyarországi középhegységek és erdőségek, köztük a Debreceni Egyetem közvetlen szomszédságában fekvő Nagyerdő, valamint a közeli Bükk és Zemplén a hallgatók és az egyetemi polgárok kedvelt kirándulólhelyeivé válnak. A színesedő lombzat, a kellemes hőmérséklet és a friss levegő mind utazásra csábítanak. Ugyanakkor a megnövekedett látogatottság jelentős terhelést ró az erdei ökoszisztémákra. Ahhoz, hogy a természetjárás ne veszélyeztesse a hazai élőhelyek egyensúlyát, elengedhetetlen a környezettudatos magatartás és a természetvédelmi szabályok pontos ismerete.

A felelős és biztonságos túrázás

A felelős természetjárás nem a helyszínen, hanem a felkészülésnél kezdődik. A Magyar Természetjáró Szövetség (MTSZ) szakmai iránymutatása alapján a megfelelően megszervezett túra a garancia arra, hogy ne terheljük feleslegesen a természetet és elkerüljük az erdei veszélyhelyzeteket. De akkor mégis mit tehetünk? Először is fontos, hogy mindig a saját és a csoportunk állóképességének megfelelő távot válasszunk. Ősszel a nappalok gyorsan rövidülnek, ezért a túrát úgy kell megtervezni, hogy még a naplemente előtt biztonságosan elérjük a célállomást. A változékony őszi időjárás miatt a réteges, nedvességgelvezető ruházat elengedhetetlen. Valamint a megfelelő, bokát tartó túrabakancs vagy túracipő is, ami csökkentheti a ficamok kockázatát, megelőzve az invazív mentési akciókat a védett területeken. Emellett mindenképpen vigyünk magunkkal elegendő ivóvizet, energiadús ennivalót, feltöltött telefont, fejlámpát és alapvető elsősegélycsomagot. Az ivóvíz tekintetében pedig kulacs használatával elkerülhető az egyszer használatos műanyag palackok felhalmozódása. Valamint használjunk papíralapú vagy offline is működő digitális túratérképet, hogy téreiro hiányában is tudjuk az útvonalat.

A magyarországi jelzett turistaút-hálózat követése kiemelt tájékoztató és természetvédelmi funkciót lát el. A látogatókat a kijelölt nyomvonalakon tartja, megóvva az érzékenyebb belső élőhelyeket. Túrázás során különböző színű jelzésekkel és szimbólumokkal is találkozhatunk. A kék az országos gerincútvonalakat, a piros a regionális főútvonalakat, a sárga és a zöld pedig a helyi jelentőségű összekötő utakat jelöli. A sáv az átmenő utakat, a kereszt az átkötő szakaszokat, a négyzet a szálláshoz/településhez vezető utakat, a kör a forrásokat, a háromszög a kilátópontokat, a barlang (Omega) a barlangokat, míg a C-betű az önmagába visszatérő körtúrákat jelzi.

A nemzetközi „Ne hagyj nyomot!” (Leave No Trace) 7 alapelve a gyakorlatban

A nemzetközi „Leave No Trace” (LNT) etikai rendszer 7 átfogó alapelvet fogalmaz meg, amelyek tudományos alapon garantálják a természetjárás ökológiai lábnyomának minimálisra csökkentését:

1. Tervezz előre, és készüdj fel: Ismerd meg a felkeresni kívánt terület szabályait, az aktuális időjárást és a terepviszonyokat. A megfelelő felszerelés és a jó útvonaltervezés megelőzi a veszélyhelyzeteket és a károkozást.

2. Kizárólag a kijelölt nyomvonalakon haladj, és ott táborozz: Az őszi avar alatt érzékeny aljnövényzet és rovarvilág rejtőzik. A jelzett utak elhagyása súlyos talajtömörödést (a taposás hatására a talaj pórustérfogata csökken, ami rontja a vízmegtartó képességet és meggátolja a növényi gyökerek oxigénellátását) és eróziót okoz (a lejtőkön a letaposott ösvényeken a csapadékvíz elhordja a termékeny humuszréteget).

3. Minden hulladékot hozz vissza: A szintetikus hulladékok elszállítása alapvető, de a szerves hulladékról (almacsutka, banán- és narancshéj) is gondoskodni kell. A déligyümölcsök héja a hazai klímán 2–5 év alatt bomlik le a növényvédő szerek és a viaszréteg miatt, ráadásul felborítja a vadon élő állatok természetes étrendjét, és az utak mellé csábítja őket.

4. Hagyd érintetlenül, amit találsz: A növények, virágok, kövek és természetes képződmények a helyükön töltsék be az ökológiai szerepüket. A mérgező vagy nem ehető gombákat (pl. légyölő galóca) se rúgjuk fel, hiszen a fák gyökérzetével alkotott kapcsolataik és lebontó funkciójuk nélkülözhetetlenek az egészséges erdő fennmaradásához.

5. Minimalizáld a tűzrakás hatását: Ősszel a száraz avar különösen gyúlékony. Tűzet kizárólag a kiépített tűzrakó helyeken szabad gyújtani, amennyiben nincs érvényben országos vagy regionális tűzgyújtási tilalom. Távozás előtt a paraszat vízzel vagy nedves földdel teljesen el kell oltani, ellenőrizve annak kihűlését.

6. Tiszteld a vadvilágot: Az őszi a gímszarvasok bőgése és a dámszarvasok barcogása miatt kiemelten érzékeny párzási időszak. A hangoskodás, a zenehallgatás és a kiabálás elijeszti a vadon élő állatokat, ami energiavesztést okoz számukra a téli felkészülés előtt.

7. Légy tekintettel más látogatókra: Őrizd meg az erdő természetes csendjét és nyugalomát, hogy minden kiránduló háborítatlanul élvezhesse a természetet.

Az őszi erdő páratlan élményt nyújt mindannyiunk számára, de ne feledjük: a természetben vendégek vagyunk. A kijelölt utak követésével, a hulladék hiánytalan elszállításával és a vadvilág nyugalmanak biztosításával hozzájárulunk ahhoz, hogy hazánk erdei ökoszisztémái a jövő generációi számára is megőrizték természetes állapotukat.

Írta: IMRE BENEC GYULA bizottsági tag

Források:

<https://www.termeszetjaro.hu/hu/known-how/turistajelzesek-magyarorszagon/23381665/>
<https://lnt.org/why/7-principles/>
<https://erdotuz.hu/>
<https://www.hnp.hu/>

Pablo Neruda: 20 vers a szerelemről és egy kétségbeesett dal

1. A nő teste (részlet)

A nő teste, csupa fehér domb, fehér combok,
egész világnak tűnsz, miközben odaadod magad.
A vad, földműves testem téged váj,
és kiszakad egy fiú a föld mélyéből.

Magányos alagút voltam. Menekültek tőlem a madarak,
és belém hatolt az éj hatalmas áradása.
Hogy engem túlélj, úgy kovácsoltalak mint egy fegyvert,
mint egy nyílveesszót az íjamra, mint követ a parittyámba.

12. Az én szívemnek...

Az én szívemnek elég a te mellkasod,
a szabadságodnak pedig a szárnyaim.
Az ajkamon át jutsz az égig,
miközben a lelken pihen.

Benned él az összes nap ködképe.
Úgy érkezel, mint harmat a pártán.
Kikaparja a horizontot a távolléted.
Örökké menekülve, mint a hullám.

Azt mondtam, hogy énekeltél a szélben,
mint a fenyők, mint az árbocok.
Akárcsak azok, magas vagy és szűkszávú.
És egyszer csak elszomorítasz, mint egy utazás.

Szívélyes vagy, mint egy öreg út.
Visszhangokkal és bánatos hangokkal töltesz el.
Felkeltettem az olykor vándorló és menekülő
madarakat, melyek a lelken szenderegtek.

Fordítás: személyét eltitkolni kívánó szerző

Kulcsár Hajnalka felvétele: Gerbera

Az Egyetemi Élet folyamatosan várja verseiteket, prózáitokat a szepszelet@gmail.com-ra vagy a szerkesztőség címére!

Mi az a Malter?

„Egy rövidfilmfesztivál Debrecenben. De közben egy kicsit laboratórium is. Fiatal és tapasztalt alkotók. Fikciók, dokumentumfilmek, animációk. Nagyon személyes történetek. Nagyon furcsa történetek. Humor. Szorongás. Abszurditás. Társadalmi kérdések. Meg néha egy film, amiről a vetítés után mindenki mást gondol. A Malter olyan filmeknek próbál teret adni, amelyek nem feltétlenül a legnagyobb zajban érkeznek” Olvasható a Malter Filmfesztivál és Díjkiosztó eseményleírásában.

A debreceni Apolló mozi adott otthont október 9–10-én a Malter Rövidfilmfesztiválnak és díjkiosztónak. A nyáron fesztiválról fesztiválra vándorló rövidfilmek szokás szerint október elején zárják vándorlásukat a patinás moziban. A fesztivál alapítója, művészeti vezetője Hutanu Emil, a Debreceni Egyetem Filozófia Intézetében és a Szabadbölcész szak film specializációján végzett. Hutanu Emil vándorfesztiválja több mint egy évtizeddel ezelőtt az Apolló moziban talált befogadóhelyre. A fesztivál működéséhez elengedhetetlen az a segítség, amit Lakó Zsigmond, a DE-BTK Művészeti Központ igazgatója és a BIKSZ-Bán Imre Kultúratudományi Szakkollégiumának vezetője nyújt.

A szervezőmunkában, a debreceni versenyblokkok kialakításában és a DMJV Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata által felajánlott pénztalálom odaítélésében a háromtagú zsűri: Váró Kata Anna, a DE-BTK Művészeti Központ oktatója, Szénási Miklós, író, újságíró, és Mispál Attila rendező, a Csokonai Nemzeti Színház Debrecen művészeti munkatársa működik közre. Mispál Attila idén csatlakozott a csapathoz. Korábban Fejér Tamás, az Apolló mozi vezetője vett részt a filmek zsűrizésében. Idén viszont a nagyterem felújítása és egyéb elfoglaltságai miatt átruházta a döntés felelősségét; helyette inkább a vetítés zavartalan lebonyolításáról gondoskodott.

A Malter válogatásában elsősorban a hazai filmes képzőintézményeinek, mint az SZFE, a FreeSZFE, az ELTE, a MOME, a Metropolitan, a Lumiere, a Pécsi Tudományegyetem vagy az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem hallgatóinak munkái láthatók, de akadnak független alkotások is. Korábban is volt már külön „Debreceni szekció”, idén viszont annyian küldték be munkáikat városunkból, hogy két, egyenként több mint kétórás szekciónak voltak láthatók.

A „Debreceni szekciók” esetében Mispál Attila mint Balázs Béla-díjas filmrendező, dokumentumfilmrendező beszélgetett az alkotókkal a filmek kapcsán felmerülő szakmai észrevételekről. A pénteki és szombati „Debreceni szekcióban” a Debreceni Egye-

tem több jelenlegi és volt hallgatója is bemutatkozott, közöttük Erdei Boglárka, a Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék mesterszakos hallgatója, aki Pólik József, a Filozófia Intézet oktatójának és több videoklip- és nagyjátékfilm-rendezőjének közreműködésével készítette el az első, pénteken a Malteren bemutatott kisjátékfilmjét. Az Amit tőled kaptam címet viselő alkotás egy anya-lánya viszonyt mutat meg a maga komplexitásában. Erdei Boglárka és Pólik József filmje a DE-BTK Művészeti Központ közös kurzusának keretében készült.

Az idei Malter Filmfesztiválon és díjátadón ismét a Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék hallgatói vállaltak önkéntes munkát Mészáros Péter és Molnár-Kovács Dorottya oktatók irányítása alatt. A BIKSZ-Bán Imre Kultúratudományi Szakkollégium idén nemcsak önkéntesekkel segítette a fesztivált, hanem tíztagú szakkollégiumi diákzsűrit is delegált.

A zsűri tagjai: Balog Benedek, Erdei Boglárka, Gaál Csaba, Vízi Emese Szilvia, Juhos Hanna, Bokor Judit, Katona Olívia Ivett, Pata Máté, Cs. Nagy Péter és Póta Martin Dóczé Péter Hybris című elgondolkodtató és kíméletlen tükröt tartó alkotásának ítélte oda a BIKSZ-Bán Imre Kultúratudományi Szakkollégium különdíját, melynek oklevelét Ördög Panna, a szakkollégium hallgatója tervezte. A motívum a DE MK Építész Tanszékének hallgatóinak: Juhos Hanna, Katona Olívia Ivett és Póta Martin jóvoltából

felkerült az ajándék részét képező facsemete-cserépre is, melyet Bokor Judit, az Angol-Amerikai Intézet hallgatója ajánlott fel.

A szombat esti díjkiosztót Lakó Zsigmond és Hutanu Emil szavai nyitották meg, ezt követően pedig Hajdu Szabolcs színész/rendező/forgatókönyvíró szólott a közönséghez, különösképpen az eseményen az idén is szép számmal megjelent alkotókhöz. A díjátadón először is a Kós Károly Művészeti Szakgimnázium diákzsűrije adta át a díjat a Kompromisszumok című alkotásnak.

A DE-BTK Művészeti Központ díját a Lokál – Csepel Unleashed című animált mockumentary kapta. A Kommunikáció- és Média-tudományi Intézet a Szacsavay László főszereplésével készült Egy tiszta pillanat című alkotásnak ítélte oda a díját. Az est házigazdája a korábbiakhoz hasonlóan idén is Váradi Ferenc volt, ő adta át az FM90 Campus Rádió díját is a Poros utakon című alkotásnak.

Sajnos a Malter másik fővédnöke, Vadász Dániel, a Csokonai Nemzeti Színház Debrecen igazgatója nem tudott részt venni a díjkiosztón; a színház különdíjához kapcsolódó üzenetét is Váradi Ferenc olvasta fel. „A Csokonai Nemzeti Színház különdíja egy új rövidfilm elkészítésére szóló felkérés, amelynek bemutatójára 2027-ben, a jubileumi, X. MagdaFesztren kerül sor. Az alkotásnak Szabó Magda életéhez, személyéhez vagy valamely művéhez kell kapcsolódnia, szabad teret engedve az alkotói értelmezésnek. A rövidfilm megvalósításában közreműködnek a Csokonai Nemzeti Színház színművészei, a színház pedig saját szakmai és technikai erőforrásaival támogatja a produkciót. Emellett bruttó egymillió forintos költségkeretet biztosít, amelyet az alkotócsapat szabadon fordíthat honoráriumokra és a megvalósításhoz szükséges egyéb kiadásokra. A különdíj célja, hogy Szabó Magda szellemi öröksége egy új, kortárs filmes alkotásban éljen tovább.”

A megtisztelő elismerést A Felesleges életek című filmért Kenderes Csaba kapta. A közönségdíjat és a Kulter.hu díját is a Két felnőtt című alkotásnak ítélték oda. A Főnix Rendezvényt-szervező Közhasznú Nonprofit Kft. és az Alföld TV választása is ugyanarra az alkotásra, a Hybrisre esett. A MODEM különdíját a Magyar sóhaj kapta.

A különdíjak után a Malter háromtagú zsűrijének díjai következtek. Váro Kata Anna, Szénási Miklós és Mispál Attila idén a három fődíj mellett egy Special Mentiont és egy zsűri különdíjat

is kiadtak. A Special Mention elismerésben az Arturia részesült, az idén először 50.000 forintos pénzjutalommal járó különdíjban pedig a Pont Más című alkotás.

A különdíjat és a fesztivál költségeinek egy részét a Magyar Művészeti Akadémia Filmtagozatának támogatása biztosította. A DMJV által támogatott három fődíj összértéke félmillió forint. A harmadik, 100.000 forinttal járó helyezést a Magyar sóhaj kapta, melynek rendezője, Mazzag Izabella jegyzi a Mi vagyunk Azariah című egész estés filmet is. A gyerekkori traumák megrázóan szép ábrázolásáért Váczy Péter Kutyafül című animációja részesült a második helyezésben, melyhez 150.000 forint pénzjutalom jár. Az idei fődíjas Szántó Fanni Két felnőtt című alkotása lett. Szántó Fanni videóüzenetben köszöntö meg az elismerést, melyben elmondta, hogy legutóbb forgatókönyvíróként a szintén fődíjas Last Call című alkotással járt a Malteren, most pedig első rendezése részesült a 250.000 forinttal járó fődíjban.

A Malter Filmfesztivál nem titkolt célja, hogy bemutatkozó fórumot kínáljon a hazai filmes képzésekben tanuló hallgatók vizsgamunkái számára. A fesztivál jövőbeli tervei között szerepel ennek az erősítése, szakmai beszélgetések és workshopok megrendezése, valamint a képzésekben részt vevő oktatók meghívása.

VKA, fotó: Czinege Melinda – Apolló mozi

A kultúra megújulása közös ügy

A technológiai fejlődés, a változó közönségigények és az új együttműködési formák alapvetően alakítják át a kulturális szektort. Az ezekre adható válaszokról, valamint a kultúraközvetítés jövőjéről folytattak eszmecserét a szakma képviselői a Debreceni Egyetem Innovációs Ökoszisztéma Központ által rendezett Start Ups & Downs programsorozat szeptember 29-i kerekasztal-beszélgetésén.

Milyen változások zajlanak a kultúraközvetítés területén, melyek az aktuális kihívások? A kultúrafogyasztás áttevődik-e az online térbe, vagy az offline közösségi élmény a meghatározó? – többek között ezekről a kérdésekről is megosztották gondolataikat a közönséggel a kerekasztal-beszélgetés résztvevői. Puskás István, Debrecen városának kulturális területért felelős alpolgármestere, Láposi Terka, a Vojtina Bábszínház igazgatója, Vörös András, a Cser Kiadó igazgatója, Miklósvölgyi Péter, a Debreceni Campus Nonprofit Közhasznú Kft. igazgatója és Lakó Zsigmond, a Debreceni Egyetem BTK Művészeti Központ igazgatója engedtek mélyebb bepillantást a kulisszák mögé.

„Az együttműködés kultúráját kell építeni és erősíteni, hiszen ahhoz, hogy érvényes válaszokat adhassunk a közösség számára érkező kihívásokra, alapfeltétel, hogy közösen cselekedjünk” – mutatott rá nyitóbeszédében Puskás István arra az összetartó erőre, ami átszövi a kultúra szövetét.

Akár a zenei világot nézzük, akár a színházakat, könyvtárakat, Miklósvölgyi Péter szerint a siker a közönség figyelmének megragadásán is múlik. „A figyelem teljesen más tartományba esik most, mint tíz évvel ezelőtt, sokkal szétszórta napjainkban. Azon múlik egy szektor, egy vállalkozás jövője, hogy hogyan tudja megfogni a közönség figyelmét. Ebben fontos szerephez jut az online tér, de teljesen optimista vagyok azzal kapcsolatban, hogy az ember-ember találkozások, ahogy eddig, úgy a jövőben is meghatározóak lesznek.”

A világ felfedezése elemi vágya az embernek, hangsúlyozta Láposi Terka is, hiába zajlik körülöttünk technológiai forradalom, stabil eligazodási pontokat kell átadunk az újabb generációnak. „Mit adjak neki értékrendben, és mit adjak neki eszköztárban,

hogy a világot fel tudja fedezni a gyermek?” – tette fel a kérdést a bábszínház-igazgató, aki rámutatott a bábművészet és a technológia izgalmas találkozási pontjára, az animatronikára, ami a klasszikus művészeti ágak átalakulását, megújulását is jól példázza, egyúttal interdiszciplináris együttműködések teremt. A különböző területek összekapcsolódását hangsúlyozta a könyves szakmából érkező Vörös András is.

„A legeslegnagyobb változás az elmúlt ötven évben, hogy megszűnt a betű elsődleges információhordozó lenni, történeteket ezerféle más formában tudunk fogyasztani. A jó hír azonban az, hogy a könyvpiac mégis működik.” A Cser Kiadó vezetője azonban hozzátette, hogy nem elég az eredményességhez a könyvkiadás, azt például podcastműsorok készítésével, merchandise termékek értékesítésével, kulturális programszervezéssel egyaránt támogatni kell.

A kerekasztal-beszélgetés valamennyi résztvevője egyetértett abban, hogy nyitottság, befogadó szellemiségű gondolkodás szükséges ahhoz, hogy lépést tudjunk tartani a világ változásával és újdonság értékű megoldásokat találjunk az aktuális kihívásokra. Ahogy Lakó Zsigmond fogalmazott, hogy ha van egy belülről égető tűz valakiben egy probléma megoldására és együttműködési készség más véleményeket is meghallgatni, akkor a közös gondolkodásból működőképes ötletek születhetnek.

SzL

Világsikerek és fergeteges premierek októberben

Ha azt hitted, hogy a színház csak az idősebb generációk privilégiuma, a Csokonai Nemzeti Színház Debrecen október havi műsorajánlója rácăfol erre.

A következő időszakban a színház olyan kínálattal várja az egyetemi polgárokat, amelyben a pörgős broadwayi ritmusok, a klasszikus dallamok, a szívbemarkoló drámák és az önfeledt nevetés egyaránt helyet kapnak.

Összegyűjtöttük azt a négy előadást, amit hallgatóként semmiképp sem érdemes kihagynod a vizsgaidőszakra való ráfordulás előtt!

A HÓNAP PREMIERJEI

Csókos asszony – Operett, ahogy még nem láttad

Októberi premierként érkezik a Teátrum színpadára a magyar operettirodalom egyik legnépszerűbb darabja. A Csókos asszony fülbemászó slágereivel („Éjjel az omnibusz tetején...”) garantáltan kiszakít a hétköznapi egyetemi hajtásból. Ha vágysz egy kis felhőtlen, humorral és romantikával fűszerezett kikapcsolódásra, ez az előadás tökéletes választás lesz.

West Side Story – New York-i ritmusok Debrecenben

A színház másik vadonatúj, október 30-i bemutatója a világirodalom egyik leghíresebb zenés drámája, a West Side Story. Leonard Bernstein musicalje modern köntösben, a fiatalok számára ma is húsba vágóan aktuális társadalmi kérdésekkel (előítéletek, bandaháborúk, mindent elsőprő szerelem) robban be a színpadra. Ne szalaszd el, ez az a darab, amit mindenkinek legalább egyszer látnia kell az életben!

KÖZÖNSÉGGEDVENCEK

Bernarda Alba háza – Feszültség és dráma felsőfokon

Federico García Lorca remekműve az e havi ajánló mélyebb, drámaibb vonalát képviseli, és meleg szívvel ajánljuk minden egyetemista figyelmébe. A bezártság, a családi zsarnokság, az elfojtott vágyak és a szabadságvágy drámája egy rendkívül erős, vizuálisan is lenyűgöző női darabban kel életre. Tökéletes alap egy előadás utáni, sör melletti világmegváltó beszélgetéshez a barátokkal.

Hegedűs a háztetőn – A megunhatatlan klasszikus

A Hegedűs a háztetőn egyszerre nevetett meg és facsarja meg a szívet. Tevje, a tejesember története a hagyományok megőrzéséről, a generációs ellentétekről, a humorról és az életigenlésről szól a legnehezebb időkben is. A zseniális zenék és a magával ragadó színészi játék miatt ez az előadás, amire akár a szüleidet vagy a tesódat is bátran elhívhatod.

CAMPUS BOWLING BÁR

BOWLING, DARTS, CSOCSÓ

Felújított bútorzat, új cipők, minőségi, széles italválaszték.

Céges rendezvények, szakestek, születési bulik tökéletes helyszíne!

Ha fényképes UniPass kártyáddal vásárolsz a pultban 30% kedvezményt kapsz. Az akció minden héten hétfőtől csütörtökig tart.

06-52-529-111

Debrecen, Kassai út 26.

Több mint egy rámpa – Mit jelent valójában az akadálymentes kultúra?

A kultúrához való hozzáférés sokunk számára magától értetődő. Jegyet veszünk egy színházi előadásra, megnézünk egy kiállítást, beülünk a könyvtárba, vagy néhány kattintással utánanézzünk egy intézmény programjainak. Egy fogyatékossgal élő ember számára azonban ugyanez az út jóval több akadályt rejt. Mi történik akkor, ha a bejáráshoz csak lépcső vezet? Ha egy előadás nem feliratozott, a kiállítás szövege nehezen olvasható, vagy az intézmény honlapja nem használható megfelelően? Az akadálymentesség ezért jóval többet jelent annál, hogy egy épületbe be lehet-e jutni.

A kultúrához való hozzáférés joga

Az akadálymentes kulturális részvétel nem pusztán jó gyakorlat vagy egy intézmény önként vállalt pluszszolgáltatása. Nemzetközi és európai uniós dokumentumok is foglalkoznak a fogyatékossgal élő személyek kulturális jogaival. Az ENSZ *Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezményének*, vagyis a CRPD-nek a 30. cikke kimondja, hogy a fogyatékossgal élő embereknek másokkal azonos alapon kell lehetőséget biztosítani a kulturális életben való részvételre. Ez nemcsak a kulturális helyszínekhez, például múzeumokhoz, színházakhoz vagy könyvtárakhoz való hozzáférést jelenti, hanem azt is, hogy a kulturális tartalmak hozzáférhető formában álljanak rendelkezésre.

Az Európai Unió szabályozása szintén egyre nagyobb hangsúlyt helyez az akadálymentességre. A közszférabeli szervezetek weboldalainak és mobilalkalmazásainak hozzáférhetőségéről szóló 2016/2102 irányelv a digitális akadálymentesítés területén jelent fontos lépést, míg az *Európai Akadálymentesítési Törvény* bizonyos termékekre és szolgáltatásokra állapít meg egységes követelményeket. Magyarországon szintén több jogszabály rögzíti az egyenlő hozzáférés elvét. A jogi háttér tehát adott, ugyanakkor önmagában nem elegendő. A valódi hozzáférés azon múlik, hogyan jelennek meg ezek az elvek a mindennapi gyakorlatban.

Az akadálymentesítés több mint egy rámpa

Az akadálymentességről sokan elsőként rámpákra, liftekre, széles ajtókra vagy akadálymentes mosdókra gondolnak. Ezek valóban nélkülözhetetlen elemek, de csak az akadálymentesítés egyik dimenzióját jelentik. A teljes körű hozzáféréshez a fizikai, az információs és kommunikációs, a kognitív, valamint a digitális akadálymentességet együttesen érdemes figyelembe venni.

A *fizikai akadálymentesítés* az épített és tárgyi környezet olyan kialakítását jelenti, amely lehetővé teszi az önálló és biztonságos használatot. Ide tartozhat a megfelelő rámpa, lift, széles ajtó és folyosó, akadálymentes parkoló vagy mosdó, illetve a szükségtelen szintkülönbségek megszüntetése. Egy kulturális intézmény esetében alapvető kérdés, hogy a látogató el tud-e jutni az épülethez, be tud-e jutni, majd az épületen belül önállóan elér-e azokat a tereket és szolgáltatásokat, amelyeket használni szeretne.

A bejutás azonban még nem jelenti automatikusan azt, hogy a kulturális élmény is hozzáférhető. Az *információs és kommuni-*

kációs akadálymentesítés célja, hogy az információ érzékelhető, elérhető és érthető legyen. Ennek eszköze lehet például a jól látható és olvasható feliratozás, a Braille-jelölés, a jelnyelvi tolmácsolás vagy más, a különböző kommunikációs szükségletekhez alkalmazkodó megoldás. Egy színházi előadás esetében például hiába akadálymentes fizikailag a nézőtér, ha egy siket vagy nagyothalló látogató számára az előadás tartalma nem hozzáférhető.

Kevésbé látványos, mégis ugyanolyan fontos a *kognitív akadálymentesítés*. Ennek lényege, hogy a környezet és az információ ne csak fizikailag legyen elérhető, hanem könnyebben megérthető és feldolgozható is. Ebben segíthet a közérthető, egyszerű nyelvezet, a vizuális támogatás, az információk logikus és áttekinthető felépítése vagy az egyszerűsített térképek alkalmazása. A túl hosszú, strukturálatlan vagy túlságosan összetett szöveg önmagában is akadállyá válhat. Ez különösen fontos lehet az értelmi fogyatékossgal élő, autista vagy tanulási nehézségekkel küzdő emberek számára.

A negyedik terület a *digitális akadálymentesítés*. Ma már sok esetben jóval azelőtt kapcsolatba kerülünk egy kulturális intézménnyel, hogy belépni az ajtáján. Online keresünk programot, megnézzük a nyitvatartást, jegyet vásárolunk, vagy virtuális tartalmakat böngészünk. Éppen ezért egy nehezen használható honlap vagy digitális jegyvásárlási rendszer ugyanúgy akadály lehet, mint egy lépcsős bejárat. A digitális szolgáltatásoknak az érzékszervi, mozgásszervi vagy kognitív fogyatékossgal élő felhasználók számára is hozzáférhetőnek kell lenniük.

1. kép: Akadálymentes rámpa a Perak Királyi Múzeumnál, Malajzia.

Forrás: Wiki Farazi (2026), Wikimedia Commons, CC0 1.0.

Amikor egy jó megoldás mégsem elég

Az akadálymentesítés különböző területei nem választhatók el élesen egymástól. Egy rámpa önmagában nem tesz teljesen hozzáférhetővé egy intézményt, ha a látogató az épületen belül már nem tud önállóan közlekedni. Ugyanígy egy jól kialakított kiállítótér sem biztosít egyenlő hozzáférést, ha a hozzá kapcsolódó

információ nehezen olvasható vagy érthető. A honlapon közzétett információ pedig csak akkor jelent valódi segítséget, ha azt a különböző igényű felhasználók is meg tudják találni és használni.

A jó gyakorlatok éppen ezért általában nem egyetlen eszközre épülnek. A fizikai hozzáférhetőség mellett fontos lehet az előzetes, pontos tájékoztatás arról, milyen akadálymentes szolgáltatások érhetők el; a megfelelő méretű és kontrasztú feliratok használata; a könnyen érthető információk biztosítása; a jelnyelvi tolmácsolás vagy feliratozás; valamint az akadálymentesen használható digitális felületek kialakítása. A többféle megoldás együttes alkalmazása azért lényeges, mert a látogatók szükségletei is különbözőek.

Az sem mindegy, hogy egy akadálymentes megoldás csak elméletben létezik-e, vagy a mindennapi működés során ténylegesen használható. A hozzáférhetőség szempontjából a kiszámíthatóság is fontos. A látogatónak már érkezés előtt érdemes tudnia, mire számíthat, milyen szolgáltatásokat vehet igénybe, és szükség esetén hogyan kérhet segítséget. Az akadálymentesítés ezért nem tekinthető egyszeri beruházásnak. Inkább folyamatos fejlesztési folyamat, amelyben az intézményeknek újra és újra érdemes megvizsgálniuk, hogy szolgáltatásaik valóban hozzáférhetőek-e.

2. kép: Jelnyelvi tolmácsolás mint kommunikációs segítség.

Forrás: LEEDS 2023 / JMA Photography (2023), Wikimedia Commons, CC BY-SA 2.0.

A személyes segítség sok helyzetben fontos lehet, de az akadálymentesség végső célja nem az, hogy egy fogyatékossgal élő látogató minden lépésnél segítségre szoruljon. A hozzáférhető környezet lényege éppen az önálló, biztonságos és méltó használat lehetősége. Ehhez pedig a fizikai kialakítás, az információ, a kommunikáció és a digitális szolgáltatások együttesen járulnak hozzá.

Kinek jó az akadálymentes kultúra?

Az akadálymentesítésre könnyű úgy gondolni, mint egy szűk csoport számára kialakított speciális szolgáltatásra, pedig társadalmi jelentősége ennél jóval szélesebb. Az Európai Unióban minden negyedik 16 év feletti ember él a fogyatékossgal valamilyen formájával. Magyarországon a Központi Statisztikai Hivatal 2022-es adatai szerint közel 274 ezer ember vallotta magát fogyatékosnak, miközben az egészségügyi okokból korlátozottak aránya ennél jóval magasabb.

Az inkluzív kulturális környezet hozzájárulhat ahhoz, hogy a fogyatékossgal élő emberek ne passzív kedvezményezettként, hanem a kulturális élet aktív résztvevőiként jelenjenek meg. A

szélesebb körű kulturális részvétel erősítheti a társadalmi befogadást, gazdagíthatja a közösségi párbeszédet, és hosszabb távon a sztereotípiák, előítéletek csökkenéséhez is hozzájárulhat.

3. kép: Tapintható műalkotás vak és látássérült látogatók számára egy képzőművészeti múzeumban.

Forrás: Vajja (2022), Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0.

A valóban befogadó kultúra felé

Az akadálymentes kulturális hozzáférés tehát nem egyetlen rámpával, lifttel vagy technikai fejlesztéssel kezdődik és végződik. Egy intézmény akkor közelít a valódi hozzáférhetőséghez, ha a látogató el tud jutni hozzá, önállóan és biztonságosan tudja használni a tereit, hozzáfér a szükséges információkhoz, megérti azokat, és a kulturális tartalmakból is részesülni tud.

Ehhez nem minden esetben nagyszabású beruházások jelentik az első lépést. A világos tájékoztatás, a közérthető szövegek, az átgondolt jelzések, a hozzáférhető digitális tartalmak és a különböző szükségletek tudatos figyelembevétele ugyancsak fontos része lehet a változásnak. Hosszabb távon azonban akkor válhat természetessé az inkluzív működés, ha az akadálymentesség nem egy-egy különálló intézkedésként, hanem az intézmények működését átható szemléletként jelenik meg.

A kultúrához való hozzáférés alapvető jog, az akadálymentesség pedig ennek gyakorlati feltétele. A cél ezért nem az, hogy bizonyos látogatók számára külön utakat hozzunk létre, hanem hogy a kulturális életben való részvétel minél több ember számára önálló, kiszámítható és teljes értékű lehetőség legyen.

Források

United Nations (2006): *Convention on the Rights of Persons with Disabilities*.

Halmos Sz. (2009): *Fizikai akadálymentesítés a munka világában*.

Ferri, D. – Leahy, A. (2023): *The Right of People with Disabilities to Participate in Cultural Life: Is Cinderella Going to the Ball?*

Simon Csenge

Újabb csapatarany, egyéni csúcs – Battai Sugi remekelt a világbajnokságon

Idén nyáron a Battai Sugár, Katona Renáta, Spiesz Anna, Szűcs Luca összeállítású női kardcsapat Dávid László irányítása mellett világbajnoki aranyérmet nyert Hongkongban. Négy év alatt ez volt a női kardcsapat harmadik világbajnoki aranyérme (2022, Kairó, 2023, Milánó), miután tavaly Tbilisziben bronzérmet nyertek. A csapat felkészülését július elejétől a DEAC vezetőedzője, Dávid László irányította, mert a kardcsapat korábbi trénera, Ravasz Etele bizalomvesztésre hivatkozva lemondott posztjáról. A hongkongi megmérettetésen végül a DEAC vívója, Battai Sugi Katinka egyéniben is remekelt, eddigi legjobb eredményét érte el szólóban a világbajnoki bronzéremmel. Néhány nappal később csapatban mentek nagyot a lányok, többek között Azerbajdzsánt és Franciaországot legyőzve jutottak döntőbe, ahol Kínán kerekedtek felül, ezzel 2023 után újra a világbajnoki dobogó tetejére állhattak. A világbajnokságot megelőző időszokról és a megmérettetésről Battai Sugárt és Dávid Lászlót kérdeztük.

EÉ: – Mikor derült ki, hogy te irányítod a csapatot a világbajnokságon?

Dávid László: – Az Európa-bajnokság után Balatonbogláron edzőtáboroztunk, ott volt a világbajnoki kerethirdetés is. Ez úgy működik, hogy a vezetőedző felterjeszti a csapattagok neveit, amit az elnökségnek és a szakbizottságnak is el kell fogadnia. A női kardcsapat esetében Pusztai Liza nevezésével sem Boczkó Gábor, sem a szakmai testület nem értett egyet, ezért Liza edzője, Ravasz Etele, aki a csapat vezetőedzői posztját is betöltötte lemondott a tisztségéről bizalomvesztés miatt. Akkor engem kértek fel, hogy vezessem a csapatot a világbajnokságig, én pedig örömmel eleget tettem a felkérésnek. (Az interjút követően, október 2-án a Magyar Vívó Szövetség elnökségi ülésén a 42 éves szakembert nevezték ki a

női kard új vezetőedzőjének, így a Los Angeles-i olimpiáig biztosan ő irányíthatja a magyar női kardválogatottat – a szerk.)

EÉ: – Mennyire volt összeszokott a csapat?

D.L: – Egész szezonban ebben az összeállításban vívtak a lányok, néha Spiesz Anna és Pusztai Liza cseréltek helyet, de két éve az algériai Oránban a mostani felállásban nyert világkupát a csapat. A világbajnokság előtti hirtelen vezetőedző-váltás nem számít megszokottnak, de arra kértem a lányokat, hogy próbáljuk meg magunkból kihozni a maximumot, és mindenki saját magára figyeljen.

EÉ: – Téma volt közöttetek a keret alakulása?

B.S: – Természetesen szoktunk róla beszélni, mert a vívás egy olyan sportág, ahol a teljesítményt nagyban befolyásolja a mentális állapot, ezért fontos, hogy meglegyen közöttünk az összhang, és jól tudjunk együttműködni. Szerintem jól jött, hogy a világbajnokság előtt volt időnk összekovácsolódnival, Reni és Anna is jóban vannak egymással, ez Annának is segítség volt. Mivel ebben az összetételben már versenyeztünk korábban, ezért tudtuk, hogy mire képesek a társaink.

D.L: – Ahogy megkaptam a megbízatást, megosztottam a stábbal és a lányokkal a terveimet. Többek között sok csapatépítő programot szerveztünk, és mindenki tett azért, hogy jól funkcionáljon a csapat.

EÉ: – Hogy alakult a felkészülés? Nem hátráltatott sérülés?

B.S: – Kisebb-nagyobb, az élsporttal járó sérülések mindig előfordulnak, de átgondoltan terveztünk a szakemberekkel. Az egész szezon jól volt felépítve fizikailag és mentálisan is, a kiutazás előtt már csak a technikai apróságokat pontosítottuk.

D.L: – Mivel ez már nem az első világbajnoksága volt Suginak, ezért már volt elképzelésünk azzal kapcsolatban, hogy minden működjön a páston. Az volt a jó, hogy egész évben működött a vívása. A világranglista holtversenyes első helye nagyon jó visszajelzés, hogy jó úton haladunk. Ha csak egy-egy kiugró eredménye lenne, arra lehetne azt mondani, hogy véletlen, Sugi azonban két éve folyamatosan a világranglista top5-ben van.

EÉ: – Négy év alatt ez volt a harmadik világbajnoki aranyotok csapatban. Nem volt mentális teher ilyen eredményekkel a hátatok mögött pársra állni Hongkongban?

D.L: – Biztos volt egy minimális teher, ugyanakkor ők már nyertek, míg a többi csapatnak meg az járt a fejében, hogy ők még nem. Edzőként elsősorban ebbe az irányba is próbáltam elmozdítani őket, hogy ez megint egy új lehetőség nekik, próbáljanak meg élni vele. Annának első lehetősége volt a mostani világ bajnokság, be is lőtte, ahogy anno Sugi és Szűcs Luca is. Még mindig nagyon fiatal a csapat, nagyon értékes ez a mostani érem is, de úgy kell hozzáállniuk, hogy ha a munkát elvégezték – márpedig amíg velem voltak, maximálisan elvégezték –, akkor az eredménytől függetlenül tiszta lelkiismerettel jöhetnek haza.

EÉ: – Öt újonc volt a magyar keretben, és Spiesz Anna volt az egyik. Rajta mennyire volt érezhető a versenydrukk?

B.S: – Eleinte izgult, illetve az Európa-bajnokságon is érződött rajta, egyéniben is gyengébben szerepelt, de csapatban odatette magát. Ezen a kezdeti megilletődöttségen szépen túl tudott lendülni Hongkongban.

D.L: – A csapatverseny nagyon érdekes a vívásban, hiszen a csapattagok egyéniben ellenfelei egymásnak, néhány nap különbséggel. Tehát, aki ellen egyéniben vív, azzal 2-3 nappal később már ugyanazon célért küzd a páston, és társként kell segítened. Szerintem mindhárom lány segítette Annát a világ bajnokságon, hiszen tudták, hogy rá is nagy szükségük lesz a csapatban.

EÉ: – Sugi egyéniben is érmes lett, harmadik helyen zárt, miután az elődöntőben összekerült a német Larissa Eiflerrel.

D.L: – Az emberek többsége az elődöntőtől kezd el nézni az eredményességet, azonban hozzá kell tennünk, hogy mire eljutott a német lányig, addig is nagyon kemény meccseket vívott. Az elődöntőben tipikusan az érvényesült, amit Suginak is el szoktam mondani: ha valakinek jó napja van, akkor nagyon nehéz megverni, és ennek a lánynak az volt. Találkoztak már máskor is, edzőtáboroztak a válogatottal Magyarországon, emlékeim szerint minden alkalommal legyőzte, amikor összekerültek. A másik – ami nyilván nem vigasztalja az embert –, hogy utána ő lett a világ bajnok, magasabban rangsorolt ellenfeleket vert meg. Reméljük, egyszer Sugi is elkapja így, az sem baj, ha épp egy olimpián.

B.S: – Az egyéni után büszke voltam magamra és Lacira, mert szép napot vittünk végig, csapatmunka volt, pozitív volt az is, hogy az elődöntőben Laci ki tudott rángatni a rossz flow-ból, és vissza tudtam jönni, faragni tudtam a hátrányból. A német lány ügyes, eredményes vívó, oda kell figyelni rá, de amúgy meg lehet verni, most így jött ki az asszó.

D.L: – Annyit mondtam Suginak, amikor közvetlenül a meccs után csalódott volt, hogy nem tudom, hányszor fog még világ bajnoki dobogón állni, szóval élje meg ezt is. Neki úgy 13-14 év melője van ebben az egyéni éremben, nekem egy kicsit több, úgyhogy erre is nagyon büszkék lehetünk.

EÉ: – Hongkongban nemcsak egyéniben, de csapatban is nagy menetelés kellett az aranyhoz.

D.L: – Azerbajdzsán ellen kellett egy 8-0-as Sugi fordítás, az bravúr volt. A japánok legyőzése is annak számított, tavaly a bronzért vertük meg őket. Sokat készültünk rájuk, videón elég alaposan elemeztük őket. A mostani csapatunkban az a jó, hogy ha a saját vívásukat vívják, akkor hozzájuk kell alkalmazkodni, és ebben a sportban az sohasem jó, ha az ellenfél igazodik a másikkhoz. Sugi egyéni elődöntője volt ilyen, hogy az elején a némethez kezdett igazodni, és abból jött a 8:1. A félidőtől már Sugi diktált, de adigra olyan nagyra nőtt az előny, hogy körülbelül lehetetlen volt megfordítani. A japánok elleni asszó is nehezen kezdődött ilyen értelemben, de végül sima győzelem lett.

EÉ: – Melyik meccset éreztétek a legnehezebbnek?

D.L: – Szakmailag a franciák elleni volt a legnehezebb meccs, arra is készültünk, de előbb a japánokat akartuk túlélni. Sugi vezetésével sikerült nyerni a franciák ellen, nagyon jó élmény volt.

B.S: – A franciák elleni, ahol végül egy tussal nyertünk. Ott is voltak fordítások és szoros asszók, én voltam a befejező, kétszer is fordítanom kellett azon a találkozón. Egyébként az egész csapatversenyhez olyan mentalitással álltunk hozzá, hogy mindig csak arra az asszóra figyelünk, amiben épp benne voltunk, nem gondolkodtunk azon, hogy kik lesznek a következő ellenfeleink.

EÉ: – A döntőre mennyivel volt másabb úgy odaállni, hogy már túl voltatok két nehéz ellenfelen?

D.L: – Ez volt az első olyan csapatdöntőnk, ahol mi voltunk az esélyesebbek. Ez kicsit nehezíthette a lányok dolgát mentálisan. Tudtuk, hogy a kínai csapatnál jobbak vagyunk, annak ellenére, hogy idén Salt Lake Cityben kikaptunk tőlük, de úgy éreztük, hogy abban a zsűri keze is benne volt. A franciák legyőzése után a lányok is nagyon vagányan álltak a döntőszéshoz, két meccs között sok idő volt, tudtunk egyet pizzázni, újra melegíteniük kellett, aztán ugyanabba a gödörbe léptek, és nagyon nehezen indult a döntő.

B.S: – A kezdeti nehézségek után nagyon magabiztosan átvettük a vezetést. Összességében más miatt volt nehéz, mint a többi meccs.

D.L: – Egy döntőt soha nem könnyű megnyerni. Eljutottak a lányok a döntőig, ki tudja, előtte mikor volt a női kardvívásnak ezüstje,

bőven 15 éven kívül volt, ezért teher nélkül mentünk oda, mert már megvolt az ezüst, meglátjuk, mi lesz alapon vívtak a lányok. Láttuk, hogy most a fiatal kínai csapat is hasonló mentalitással, vagányan, teher nélkül állt a döntőhöz.

B.S.: – Azt kellett megugrani mentálisan, hogy ott tényleg mi voltunk az esélyesebbek, nem úgy, mint például a franciák ellen, vagy a korábbi években, amikor nyertünk a franciák ellen. Azt kellett elérni, hogy ez az esélyesebb pozíció ne teher legyen, hanem inkább az önbizalmunkat növelje.

D.L.: – A szokásoshoz képest többet kommunikáltam, és talán a kispadról így jobban tudtam őket segíteni. Szerintem a hozzáállás is változott; csapatban négy év alatt nyertünk három aranyat, de ez volt a legprofibb. Olyan munkát végzett a csapat, a stáb, az edzői gárda, a tartalékok és az asszopartnerek is, hogy ezt éreztem a legjobbnak felkészülés terén. A jövőben nem is nagyon akarunk változtatni ezen.

EÉ: – *Milyen volt a hangulat közvetlenül a döntő után?*

B.S.: – Első körben abszolút megkönnyebbültem az utolsó asszó után, hogy befejeztem. Nagyon jó érzés volt, hogy szaladtak hozzám a lányok, és tudtam ünnepelni. Akkor még nem az jutott eszembe, hogy ez a harmadik világbajnoki arany, hanem hogy megnyertük ezt a versenyt, egy hosszú szezon végén vagyunk, az utolsó erő-tartalékainkat tettük bele ebbe az utolsó asszóba, és jó érzés volt, hogy megnyertük.

D.L.: – Megköszöntem a zsűri munkáját, pacsiztam a csajokkal, és annak örültem a legjobban, hogy meg tudták élni ezt a világbajnoki címet. Tényleg sokat dolgoztak érte, és nem indultak könnyű helyzetből a kontinensviadal után, de érezhető volt, hogy itt valami nagy dolog lesz. Edzőként ez a könnyebbik része a munkámnak, amikor nyerünk, mert a siker úgyis a sportolóé. Nagyszerű élmény volt vezetni őket, egészen kicsi koruk óta ismerem őket. Tudtam, hogy kinek mi az erőssége, gyengesége, nyilván a világbajnokságon az erényekre építünk, ha összejön, örülünk neki, Hongkongban összejött, meglátjuk a következőt.

EÉ: – *Neked mennyire volt más, hogy a csapatot is Laci vezette?*

B.S.: – Összességében nagy nyugalmat adott, egyéniben is ő ül mögöttem, és sokat segít. Nagy biztonságérzetet adott, hogy csapatban, főleg amikor befejező pozícióban voltam, is tudtam rá támaszkodni. Magamon és a lányokon is úgy éreztem, hogy mindenkire jó hatással volt.

EÉ: – *Mik a tervek a jövőre nézve? Még mindig nagyon fiatal csapatról van szó.*

D.L.: – Sugi még mindig a második legfiatalabb a csapatban, ami továbbra is hihetetlen. Úgy gondolom, hogy nagy lehetőségek vannak ebben a csapatban, és folyamatosan, dinamikusan fejlődnek. Nem ez a teteje annak, amit tudnak, talán Sugi áll a legközelebb a teljesítménye maximumához, de a többiek is dinamikusan fejlődnek, és csapatként is fejlődnek, és a jövőben is tenni fogunk azért, hogy továbbra is gyümölcsöző legyen az együttműködésük. A női kardvívásnak még nincs olimpiai érme, és ez nagy álmom. Régen nem mertük kimondani, utalgattunk rá, hogy benne van a lehetőség, és ez most is még csak egy lehetőség, de egyre reálisabbnak tűnik. Ha ezt a lehetőséget meg tudnánk ragadni, akkor az lenne az első magyar női kard olimpiai érme, és ha az első meglenne, rögtön behúznánk a másodikat is, de ez is nyilván csak egy lehetőség. Los Angelesig hátravan még a kijutás, amit nem annyira könnyű elérni ebben a sportban. Addig még lesz néhány világverseny, de ha továbbra is így dolgoznak a lányok, mint közvetlenül a vb előtt, akkor ezt a csapatot nem kell féltetni semmitől.

EÉ: – *Hogy alakul a következő szezontok?*

D.L.: – Már elkezdtük az alapozást, én a DEAC-ban a kerekesszékesekkel és kisebbekkel korábban kezdtem. Egy hónappal hamarabb kezdődik a szezon, október közepén megyünk az algériai Oránba világkupára. Megpróbáljuk Sugit olyan állapotba hozni, hogy legyen értelme kimenni, de nagyon korai a kezdés, ilyen a korábbi években nem volt, és a szezon utolsó versenyei olimpiai kvalifikációs versenyek. Így máshogy kell elosztani a felkészülést, hogy mentálisan és fizikálisan is kipihent legyen a végére.

EÉ: – *Mindketten tanultok, Sugi a Debreceni Egyetem rekreáció és életmód szakos hallgatója, Laci pedig az egri Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen vívószakadózó képzésre jár. Hogy haladtok a tanulmányaitokkal?*

B.S.: – Ebben a tanévben fogok végezni, a kvalifikáció előtt igyekszem befejezni a képzést. Az őszi félévben fogom leadni a szakdolgozatomat, azt nem tudom, hogy egyből elkezd-e egy másik képzést, vagy kihagyok-e egy kis időt, de szeretnék továbbtanulni.

D.L.: – Sikeresen abszolváltam az első évemet, nemsokára kezdődik a következő félévem, összesen négy félévem van még hátra.

Vona Lilla, fotó: Magyar Vívó Szövetség, Bizzi Team

Ütős nap volt

Sikeres volt az első padel nyílt nap szeptember végén a DE Böszörményi úti campusán. Több mint nyolcvan látogattak ki a DEAC szabadidősport-szakosztály és a DE Dolgozói Mozgásprogram hétfői rendezvényére, amelyen az egyre népszerűbb ütős sportág alapjaival ismerkedhettek.

A Debreceni Egyetem széles lehetőségeket kínáló sportinfrastruktúrája két padel- és két padbolypályával gazdagodott idén májusban. A Böszörményi úti campuson megépített játéktereket a sporttudományi képzéseken és a testnevelő órákon túl az egyetemi

polgárság és a város lakói is használhatják. A padel nyílt nap célja a sportág népszerűsítése mellett a pálya megismertetése volt, a dolgozókat és hozzátartozóikat egyaránt várták – mondta az ötletgazda, a DEAC szabadidősport szakosztályának vezetője, Mag Zoltán.

– Több mint nyolcvan érkeztek a nyílt napra, a többség most próbálta ki először ezt a könnyen elsajátítható és hamar élvezhető játékot, amely leginkább a teniszre és a squashra hasonlít. Mindenkinnek tetszett a játék, pozitív élménnyel távoztak, és sokan elhatározták, hogy rendszeresen fognak járni padelezni. Többen nem is tudták, hogy az egyetemünknek van egy ilyen klassz létesítménye, így megismerhették magát a pályát, hol és hogyan lehet bérelni, melyek a legfontosabb játékszabályok – összegzett Mag Zoltán.

A szakosztálynál tervezik egy dolgozói padelprogram elindítását, amelynek a célja egyrészt hogy sportolási lehetőséget biztosítsanak az érdeklődőknek, másrészt hogy tovább épüljön a Debreceni Egyetem sportközössége.

Sajtóközpont – PKZs

Teniszkupák a Teknősben

Czóbelné Mester Kata tanárnő irányításával két teniszversenyt is rendezett ősszel a DE Sporttudományi Koordinációs Intézete a Böszörményi úti Campus teniszcsarnokában, ahol a hallgatók mellett oktatók és egyetemi dolgozók is indulhattak.

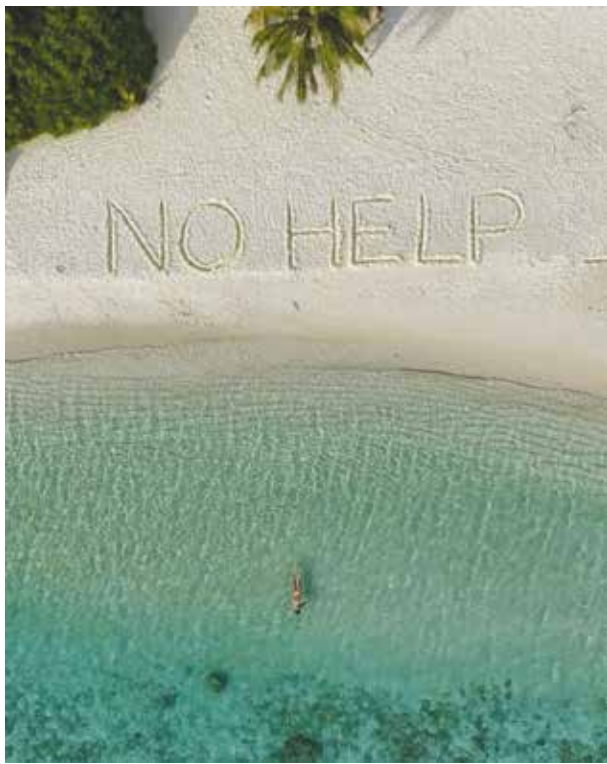
Az első, szeptember 23-án, erős mezőny gyűlt össze az Európai Sporthéten megrendezett kupán (képeinken). A 15 indulóból 8 külföldi hallgató volt. A döntőt – amely közel egyórás volt – a francia Marsoubian Elias és Nagy Levente játszotta. Fordulatos mérkőzésen Nagy Levente bizonyult jobbnak. Harmadik helyen végzett: Dr. Mankovits Tamás (MK) és Szabó Máté (ÁOK).

Október 15-én játszották az évről évre, egyre magasabb színvonalú találkozókat hozó DE Szabadidős Teniszkupát. A csoportmeccsek után a legjobb 8 játékos egyenes kieséses rendszerben folytatta a versenyt. A döntőbe az Európai Sporthéten 2. helyezett francia Elias Marsoubian, illetve a versenyen először részt vevő Bérés Máté Samu jutott be. Hosszú labdamenetek után Bérés

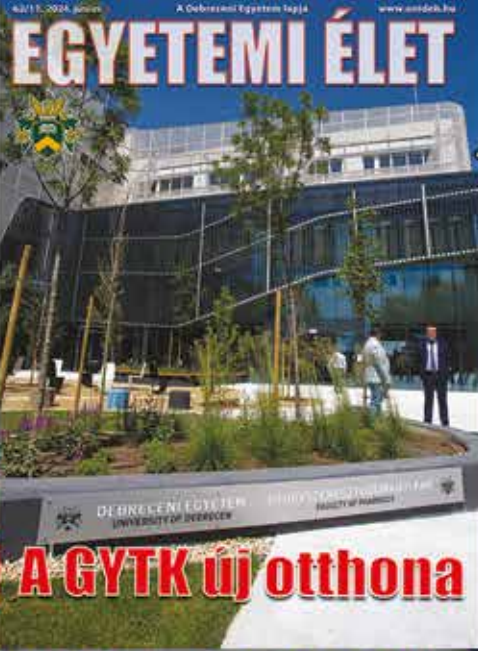
Máté Samu nyert. F. Nagy Bence (STKI) és Szabó Máté (ÁOK) bronzérmesek lettek. Gratulálunk a versenyzőknek!

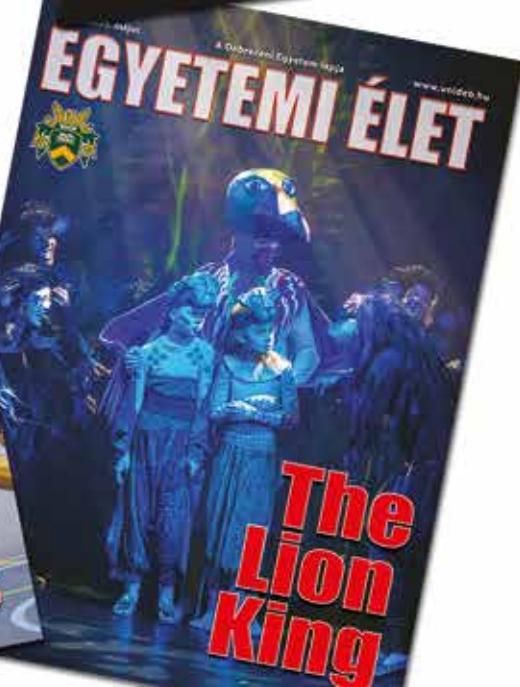
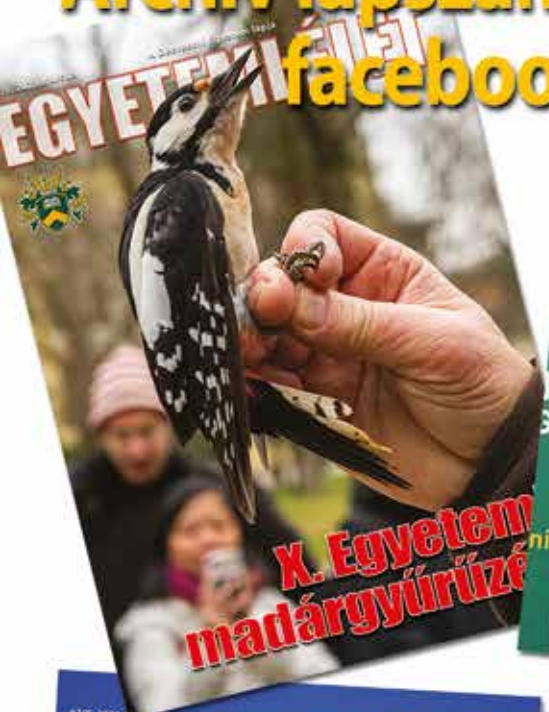
To YouYou volt az első nő, aki elnyerte az orvostudományi Nobel-díjat. De leginkább arról ismert, hogy neki a legnehezebb elénekelni a Happy birthday-t.

OLVASS MINKET DIGITÁLISAN IS!

Archív lapszámok: unideb.hu/kiadvanytar

TENISZKE

SZERENCSEJÁTÉK ZRT.

PARTNER

MEGNYITOTTUNK!

NYITVA MINDEN NAP 09.00-22.00

TENISZKE BÜFÉ

DÓCZY JÓZSEF UTCA 9. (DEAC PÁLYA)

Ingyenes
parkolás

Kerékpár
tároló

WIFI

Étel/ital

Interaktív
eszközök

Állatbarát
hely

HOZZÁD A LEGKÖZELEBB!

 /TENISZKE

 @TENISZKE

 06-52-746-346